Łódź, 11/X 1911 r.

Rok XIII.

№ 232.

ROZWÓJ

dziennik polityczny, przemysłowy, ekonomiczny, społeczny i literacki, illustrowany

Sroda, dnia 11 października 1911 roku.

Kantory: własny w Warszawie, ul. Hoża № 32; w Pabianicach u p. Teodora Minke; w Zgierzu, w aptece p. Patka.

Kalendarzyk tygodniowy:

Sr. św. Placydy.
Czw. św. Maksymiliana.
Piąt. św. Edwarda Kr.
Sob. św. Kaliksta P.
Niedz. św. Jadwigi Wd.
Pon. św. Martyniana M.
Wt. św. Wiktora M.

Wschód sł.: godz. 6 m. 20
Zachód sł.: godz. 5 m. 12
Dług. dnia godz. 10 m. 52
Ubyło dnia g. 5 m. 53

Cena prenumeraty:
W ŁODZI:
Rocznie rb. 6 k. —
Półrocznie „ 3 „ —
Kwartalnie „ 1 „ 50
Miesięczn. „ — „ 50
Odnoszenie 10 k. m.
Egz. pojedyńczy 3 k.

Z przesyłką pocztową:
Rocznie rb. 7 kop. 40
Półrocznie „ 3 „ 70
ZAGRANICĄ:
Miesięcznie „ 1 „ 10

Redakcya
w Łodzi,
ul. Przejazd № 8.
Nr. telefonu 598.

CENA OGŁOSZEŃ: „Nadesłane" przed tekstem 50 kop. za wiersz pet. Zwyczajne ogłoszenia za tekstem po 7 kop. za wiersz nonparelowy lub jego miejsce. Małe ogłoszenia po 2 kop. od wyrazu (dla poszukujących pracy po 1½ kop.). Najmniejsze ogłoszenie 20 kop. Reklamy i Nekrologi po 20 kop. za wiersz petitowy. Za dołączenie prospektów 6 rub. od tysiąca egzemplarzy. ARTYKUŁY bez oznaczenia honoraryum Redakcya uważa za bezpłatne; rękopisów drobnych nie zwraca. Ogłoszenia w teksccie 1 rub. za wiersz petitowy.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie, z wyjątkiem dni świątecznych, od godziny 3 — 4-ej po południu.

Teatr Popularny Konstantynowska 16.
Dziś o 8 m. 15 w. „Krwawe gody" w 5 aktach K. Lindnera.
Jutro o 8 m. 15 w. Po raz pierwszy „Ciocia Baruch" utwór sceniczny M. H. i **Gruby ryby** M. Bałuckiego.

3283 The Bio-Express, Zielona 2. Dziś i jutro wielka sensacya Wojna Włosko-Turecka!!!

W szkole muzycznej Maryi Bojanowskiej
ul. Mikołajewska 9, m. 4.
lekcye rozpoczęte we wszystkich klasach. Miejsca wolne są jeszcze w klasie fortepianowej prof. **Henryka Melcera** i w klasie śpiewu solowego prof. **Józefiny Szlezygierówny.** Zapisy uczenic trwają nadal.
Szkoła posiada prawo wydawania patentów nauczycielskich. 3213—3—1

FLIRT PARFUM ULTRA-PERSISTANT PARIS ED PINAUD 2483

Teatr polski A. ZELWEROWICZA (Cegielniana 63)
Dziś o 8 m. 15 w.
„CIEMNA PLAMA"
(ceny zniżone).
Jutro o 8 m. 15 w.
„WASSA ŻELEZNOWA"
Nowość. Pierwszy raz.

Szanse Włoch i Turcyi.

Rząd włoski, przygotowując swój napad na Trypolis, obok oceny położenia międzynarodowego, wyjątkowo dla tego jego planu korzystnego, zaufał wyłącznie swojej sile, a raczej tej absolutnej przewadze, którą posiada flota włoska nad turecką. Włochy mają istotnie w obecnej wojnie wszystkie szanse powodzenia, Turcya zaś nie ma żadnych. Trypolis jest zupełnie odcięty od Turcyi. Gdyby nawet Anglia pozwoliła turkom przeprowadzić swoje wojska arabskie drogą lądową przez Egipt do Trypolisu, to i wówczas marsz ten trwałby tak długo, że tymczasem włosi zajęliby w zdobytej prowincyi najważniejsze pozycye strategiczne i mając zawsze wolną komunikacyę ze swem państwem, mogliby spokojnie oczekiwać ofensywy tureckiej.

O przewiezieniu wojsk drogą morską Turcya nie może marzyć, ponieważ wszelkie w tym kierunku próby udaremniłaby natychmiast flota włoska. Tak więc obrona Trypolisu z konieczności musi być zdana na te wojska, które już są w Trypolisie, tudzież na uzbrojone szczepy tubylcze. Wojska regularne tureckie w Trypolisie są w każdym razie słabe. Nie jest wprawdzie znaną ich liczba, ale w żadnym razie nie może ich tam być tyle, aby przez samą liczebność swoją stanowiły dla Włoch dość wielką przeszkodę w zajęciu kraju.

Ostatecznie, tak czy owak, wojska włoskie w najbliższej przyszłości zajmą wybrzeża trypolitańskie, poczem rozpoczną marsz w głąb kraju. Łatwym ten spacer w każdym razie nie będzie, ale jakiekolwiek nastręczy on trudności regularnej armii włoskiej, zawsze musi zakończyć się dla niej pomyślnie, nawet gdyby ta armia posuwała się tak powoli i systematycznie, jak ongi anglicy w Transwaalu, fortyfikując każdy zajęty przez się kawałek terytoryum i pokrywając go siecią obronnych blokhauzów.

Ostatecznie po jakimś czasie, zrosiwszy obficie piaski pustyń trypolitańskich krwią swoją i tamecznych mieszkańców, włosi dopną wreszcie swojego, rozbroją ludność tubylczą i usadowią się w upragnionej prowincyi na stałe. Fizycznie będą wówczas Włochy Trypolis niezaprzeczenie posiadały. Nie będzie to jednak znaczyło, że posiądą go tem samem prawnie. Rząd turecki nie przestanie bowiem i nadal protestować przeciw dokonanemu na nim gwałtowi i rabunkowi. Taki zaś stan rzeczy długo utrzymać się nie da. Zarówno bowiem urok mocarstwowy Włoch, jak i ważny wzgląd na wszelkie możliwe komplikacye międzynarodowe w przyszłości, nie pozwolą Włochom przez czas dłuższy cieszyć się samem tylko faktycznem posiadaniem Trypolisu, bez formalnoprawnego utrwalenia tego posiadania.

Utrwalenie zaś takie może nastąpić jedynie wówczas, jeżeli Turcya zgodzi się na odstąpienie Włochom Trypolisu i jeżeli w tym sensie zawrze z dzisiejszym swoim wrogiem nietylko pokój, ale także dokładnie wyspecyfikowany układ co do tego ustąpienia.

Aby mocarstwo takie, jak Turcya, zmusić do zawarcia upokarzającego pokoju i do szkodliwego dlań układu, potrzeba je ugodzić w miejsce bardzo czułe i postawić w ten sposób przed niebezpieczeństwem jeszcze większego upokorzenia i większych strat. Zabranie Turcyi Trypolisu nie stanowi bynajmniej ciosu takiego decydującego i zmuszającego ją do wszelkich ustępstw. Sam Trypolis bowiem, odcięty od metropolii tureckiej niemal całkowicie, ubogi i fatalnie administrowany, nie przedstawia dla Turcyi tak wielkiej wartości, aby ona bez niego istnieć nie mogła. Przeciwnie; utrata Trypolisu nietylko nie zmieni ani na włos państwowego stanowiska Turcyi w Europie, ale może jej jeszcze i na dobre wyjdzie, bo uwolni ją od mało rentownej troski o prowincyę, której ludność często potrzeba było jeszcze żywić zbożem dowożonem z Konstantynopola. Turcya broni Trypolisu tylko z powodów moralnych, a nie materyalnych. Nakazuje jej to racya stanu, wymagania jej powagi wobec Europy, a przedewszystkiem wobec świata mahometańskiego. Bronić zaś swojego tytułu własności do tego kraju może Turcya, bynajmniej nie natężając się zbytnio, przez prosty opór przeciw uznaniu go za własność Włoch.

Aby więc rząd turecki zmusić do układu w sprawie odstąpienia Trypolisu, musiałyby Włochy uderzyć w jakieś bardziej czułe miejsce państwa tureckiego. Miejsca zaś takie znajdują się tylko w Europie i w Azyi Mniejszej. Nigdzie jednak nie są one tak odcięte od centrum państwa, jak Trypolis, nigdzie flota włoska nie ma takiej przewagi nad Turcyą, jak przy brzegach Trypolisu; gdzieindziej turcy mogą przeciwstawić swoją ogromną potęgę militarną, wobec której Włochy tracą wszelkie szanse powodzenia. Już ten więc wzgląd wyklucza zupełnie możność Włoch poważnego atakowania Turcyi gdziekolwiek poza Trypolisem.

Istnieje jednak jeszcze i inny, nie mniej poważny wzgląd międzynarodowy. Oto państwa europejskie, które wobec napadu włoskiego na Trypolis zachowują się neutralnie, chociaż bynajmniej nie obojętnie, w chwili rozpoczęcia przez Włochy jakichkolwiek poważnych operacyj wojennych w jakimkolwiek innym punkcie terytoryum tureckiego, musiałyby natychmiast wyjść ze swej neutralności i zmusić Włochy do zaniechania tych niebezpiecznych zamiarów. Jak zaś wielką jest drażliwość niektórych państw w tym względzie, świadczy fakt, że Austrya na samą niesprawdzoną pogłoskę o wysadzeniu żołnierzy włoskich pod Prewezą, zagroziła Włochom bardzo energicznymi krokami. Tak więc wszelka poważniejsza operacya Włoch przeciw Turcyi poza Trypolisem, zarówno pod względem strategicznym, jak i dyplomatycznym, całkowicie jest wykluczona, czyli Włochy „manu militari" nie mogą zmusić Turcyi do zawarcia pokoju i do podpisania upokarzającego ją układu co do odstąpienia Trypolisu.

N. R-

Z Towarzystwa hygienicznego.

Onegdaj o godzinie 9-ej wieczorem, w lokalu przy ulicy Spacerowej № 21, odbyło się pod przewodnictwem d-ra Seweryna Sterlinga zebranie

członków łódzkiego oddziału T wa hygienicznego warszawskiego, z udziałem zaproszonych osób. Obecni byli prezydent miasta Łodzi rz. r. st. Pieńkowski oraz grono lekarzy miejskich.

Wieczór wypełnił bardzo interesujący odczyt d-ra filozofa Bolesława Heimana na temat „Walka z dymem w srodowiskach przemysłowych".

Odczyt d-ra H. przytaczamy w streszczeniu: „Wobec wzrastającego ciągle zapotrzebowania węgla dla różnego rodzaju celów kulturalnych (zapotrzebowanie węgla w ciągu jednego wieku powiększyło się 50 razy, a wszechświatowa produkcya węgla z dwunastu milionów z r. 1800 wzrosła do 660 milionów tonn metrycznych). Kwestya walki z dymem z roku na rok staje się bardziej palącą. Badania nad procesami spalania węgla pod kotłami fabrycznymi wykazały, że gazy kominowe, obok dwutlenku węgla i wody, jako naturalnych produktów spalania, zawierają węgiel pod postacią sadzy. Ilości tego węgla dochodzą, podług badań inż. de Grahl'a z Berlina do 8%, znaczniejsze jednak ilości węgla zawierają niewidoczne dla oka niespalone gazy węglowodorów tak, że niekiedy ogólna strata węgla może wynosić aż 19%. Łódź, która zużywa około 400 wagonów węgla dziennie puszcza corocznie z dymem przeszło 1,200,000 rb., przy obliczeniu straty węgla przez niedostateczne spalanie tylko na 10%. Obok niespalonego węgla, w gazach kominowych znajduje się tlenek węgla i bezwodnik kwasu siarkowego jako niewidoczne składniki. Tlenek węgla, podług badań hygienistów, już w nieznacznych ilościach wywiera wpływ ujemny na zdrowie, a bezwodnik kwasu siarkowego niszczy roślinność w dalekim promieniu.

Bardzo ciekawą teoryę o wpływie dymu na ilość słonecznych dni w dużych miastach stworzył słynny chemik angielski lord Ramsay. Podług niego stałe cząsteczki węgla, zawieszone w powietrzu, sprzyjają skraplaniu się pary wodnej, przez co wytwarzają mgły, nie przepuszczające ultrafioletowych promieni słonecznych, które niszczą bakterye chorobotwórcze. Hygienista Rubner dla Berlina, a londyńskie Towarzystwo walki z dymem —dla Londynu dowiodło słuszności tego założenia. Szczególniej londyńskie T wo walki z dymem w ostatniem swojem sprawozdaniu z roku 1911 powiada, że od 12 lat, t. j. od czasu podjęcia energicznej walki z plagą dymu w Londynie, ilość dni mglistych w miesiącach zimowych spadła z 29,9 w latach 1891/1893 do 10,6 w latach 1909/1910. Sprawozdanie to jednak robi zastrzeżenie, że w pewnej mierze do takiego rezultatu przyczyniło się w Londynie 1,300,000 aparatów gazowych, stosowanych do różnych potrzeb gospodarstwa domowego.

Następnie prelegent opisuje różne systemy urządzeń fabrycznych, mających na celu całkowite spalenie węgla i dochodzi do wniosku, że problemat bezdymnego spalania można uważać za rozwiązany.

Dla zwalczania plagi dymu w Łodzi prelegent proponuje, ażeby T-wo hygieniczne wyłoniło komisyę, któraby się zajęła badaniem powietrza Łodzi, uświadamianiem ogółu o szkodliwości dymu przez urządzanie odczytów popularnych z dziedziny hygieny powietrza, jak to robią liczne już dzisiaj w Anglii ligi dla walki z dymem Ligi te nietylko współdziałają z władzami w tych wypadkach, kiedy prawodawstwo przewiduje możność interwencyi, ale starają się wpłynąć na ulepszenie tegoż prawodawstwa. Zakończył prelegent swój odczyt słowami lorda Ramsay'a: „gdyby się nam udało ograniczyć dym w naszych miastach, to żylibyśmy pełniej: gdyż jasne i wesołe niebo wytwarza jasne i wesołe myśli".

Odczyt swój d-r Heiman ilustrował doświadczeniami, spalając benzynę i benzol dla wykazania różnicy ilości wydzielanego dymu; objaśniał proces spalania węgla i tworzenia się dymu.

Odczyt wywołał bardzo ożywioną dyskusyę.

Dr. Skalski, zaznaczając, że w Łodzi gromadzi się ciągle masa dymu, że już przy wjeździe do miasta zauważyć się daje wiszącą kopułę, która przytłacza, — mówi o konieczności usunięcia złego. Ale przerobienie palenisk pociąga za sobą dość znaczne koszty. Na taki wydatek przemysłowcy, zdaniem dra. S., zgodziliby się tylko pod pewnym naciskiem.

Presya polegać winna nie na zmianie urządzeń, lecz na zakazaniu fabrykantom wypuszczania ciemnego, gęstego, długo utrzymującego się dymu w powietrzu, tak, jak to praktykuje się we Francyi.

Dr. Bartoszewicz komunikuje, że przy magistracie utworzyła się od kilku miesięcy, z prezydentem na czele, komisya, złożona z techników, inżynierów i fabrykantów, której zadaniem przedsięwzięcie środków walki z dymem. Postanowień żadnych dotychczas nie można było wprowadzić w wykonanie.

Badając miejscowe urządzenia fabryczne, komisya znalazła, że paleniska przeciążone są bardzo pracą; istnieją wady w budowie kominów. Zastosowanie środków dymochłonnych byłoby bardzo trudne. Mając na względzie zdrowie mieszkańców, konieczne jest zastosowanie odpowiednich aparatów. Dr. Bartoszewicz sądzi, że zgromadzone już materyały i zdobyte podczas pobytu na wystawie w Dreznie, mogłyby posłużyć do wygotowania planu walki z dymem.

Podług p. B. Knabego, członka komisyi, zorganizowanej przy magistracie, komisya ta doszła do wniosku, iż możnaby walczyć z ilością dymu, lecz nie przy zastosowaniu we wszystkich przedsiębiorstwach jednego i tego samego systemu aparatu szablonowego, gdyż urządzenia w fabrykach są wielorakie. Komisya fachowa powinna zbadać, co w danem urządzeniu zrobić można i należy, i głównie w kierunku przeciążenia, starając się usunąć przyczyny (złe urządzenie rusztu, zły węgiel i t. p.).

Stawia on przytem wniosek, ażeby pod ogólne przepisy podciągnąć także i piekarnie cukiernicze, zakłady restauracyjne i t. d., wydzielające sporo dymu.

Da się to uskutecznić przy pomocy obowiązującego prawa, które obecnie stosują Anglia i Niemcy.

Dr. Sterling zauważył, że u nas kwestya hygieny powietrza, zatruwającego zdrowie ludzkie, zeszła na drugi plan. Proponuje, aby zebranie ogólne powzięło jednomyślną uchwałę co do energicznego podjęcia środków walki z dymem.

Na wniosek prezesa zarządu Tow. hygienicznego, zapadła uchwała treści następującej: dla zdrowia i życia mieszkańców Łodzi niezbędnem jest podjęcie walki z dymem w zakładach przemysłowych.

Uchwała słuszna. Tylko: kto obmyśli plan tej kampanii i kto go wykona? (a)

KALENDARZYK TERMINOWY.

IMIONA SŁOWIANSKIE. Dziś Aldony. Jutro Grzmisława.

TEATR POLSKI A. Zelwerowicza (Cegielniana 63). Dziś „Ciemna plama". (Ceny zniżone). Początek o godz. 8 min. 15 wieczorem Jutro „Wassa Żeleznow", dramat M. Gorkija. Początek o godzinie 8 min. 15 wieczorem.

TEATR POPULARNY. (Konstantynowska nr. 16). Dziś „Krwawe gody". Przedstawienie dla „Harmonii". Początek o godz. 8 min. 15 wiecz. Jutro „Ciocia Baruch", utwór M. H i „Grube ryby". Początek o godz. 8 min. 15 wieczorem.

KONCERT. Jutro (w sali koncertowej, Dzielna 18) koncert Leny Kontorowiczówny.

ZEBRANIE. Dziś nadzw. og. zebranie czł. łódzk. Towarz. szerzenia wiedzy handlowej (w lokalu szkoły handlowej, Długa 45) o godz. 9 wiecz. — Zebr. giełdowe o godz 6 wiecz. (Piotrkowska 87).

— Jutro zebr. Sekcyi pedagogicznej Stow. naucz chrześc. (Konstantynowska 5) o godz 8 min 15 w

MUZEUM NAUKI i SZTUKI (Zielona 8), otwarte codziennie od g. 4 pp do 10 w.; w niedziele i święta od g. 12 w poł. do 10 w.

KRONIKA.

(a) **Budżet m. Łodzi.** Magistrat łódzki przystąpił do opracowania budżetu m. Łodzi na rok 1912.

(a) **Postanowienie obowiązujące.** Gubernator piotrkowski wydał postanowienie obowiązujące w sprawie wznoszenia budowli na przedmieściach Łodzi.

Treść tego postanowienia brzmi następująco: „W latach ostatnich przedmieścia Łodzi: 1) Bałuty z Żubardziem, 2) Julianów, 3) Radogoszcz, 4) Rokicie Stare i Nowe, 5) Ruda Pabianicka z letniskiem, 6) Chojny, 7) Zarzew, 8) Dąbrówka, 9) Karolew, 10) wieś Stoki, osady: 11) Aleksandrów, 12) Konstantynów, 13) grunty m. Zgierza, mające uledz włączeniu do terytoryum miejskiego, zabudowują się znaczną liczbą parterowych, jedno, a nawet dwupiętrowych domów murowanych bez wszelkiego nadzoru technicznego.

Aby zapobiedz nieszczęśliwym wypadkom i ograniczyć niebezpieczeństwo pod względem pożaru i zdrowotności, jak również, aby dać możność prawidłowego rozkładu ulic, w myśl art. 421 Ogól. Przep. Gub. (t. 2 zbioru Praw, wydanie 1892 r.), postanawiam: nie czekając na sporządzenie i zatwierdzenie planów regulacyjnych wymienionych wyżej gruntów podmiejskich, osad i planu m. Zgierza, na prowadzenie wszelkich zamierzonych budowli w tych miejscowościach, jako mających charakter dzielnic miejskich, zezwalać nie inaczej, jak na mocy zatwierdzonych przez rząd gubernialny planów.

Piotrków, dnia 21 września (4 października) 1911 roku.

Gubernator (podpisano) Jaczewski.

(a) **Z komitetu giełdowego.** Oddział handlu zewnętrznego przy ministeryum handlu i przemysłu zawiadomił łódzki komitet giełdowy, że bank turecki dla popierania handlu i przemysłu (Banque de Turquie pour favoriser le commerce et l'industrie), uzyskał koncesyę na założenie w Konstantynopolu wielkich składów, w których zaprojektowano lokować przybywające towary jeszcze nieoclone, pobierając nieznaczną opłatę za przechowanie.

Na początek zaprojektowano urządzić takie pomieszczenie około dworca w Stambule i niedaleko od gmachu głównej komory.

Składy takie oszczędzą wysyłającym kłopotu ze skomplikowanemi formalnościami celnemi w Konstantynopolu.

Wzmiankowany bank projektuje zorganizowanie syndykatu z pośród zainteresowanych firm francuskich, któryby natychmiast przystąpił do budowy.

W razie pomyślnego rozwoju przedsiębiorstwa bank zamierza urządzic składy w Galacie, Salonikach, Smirnie i Beyrucie.

(x) **Ze Stowarzyszenia** robotników przemysłu włókuistego „Praca". W niedzielę dnia 15 października o godzinie 9 rano, we własnej sali Radwańska № 3, odbędzie się ogólne nadzwyczajne zebranie w celu wspólnej narady nad podwyższeniem zapomóg na brak pracy, i założeniem kasy *wzajemnej pomocy dla członków.*

(x) **Polskie T-wo Esperantystów.** W ubiegłą niedzielę odbyło się ogólne roczne zebranie łódzkiej filii polskiego T-wa esperantów. Posiedzenie zagaił prezes T-wa p. Franciszek Ender. Na przewodniczącego wybrano p. Bolesława Kotkowskiego. Na trzymającego pióro powołano p. St Brauna, na asesorów panny Koebke'ównę i Sokołowską.

Dr A. Goldenberg, stwierdzając stosunkowo powolny rozwój T wa, wyraził nadzieję, że to nie wpłynie jednak ujemnie na dalsze losy stowarzyszenia i w gorących słowach zwrócił się do przyszłego zarządu, zachęcając go do pracy w roku bieżącym.

Po odczytaniu sprawozdań za rok ubiegły nastąpiły wybory.

Do zarzadu wybrani pp.: Franciszek Ender—prezes, T. Tugendhold—wiceprezes, Jadwiga Kopytowska — sekretarz, St. Żerański — kasyer, Z. Szymański — bibliotekarz. Zastępcy: O. Koebke'ówna, dr A. Goldenberg i Stanisław Braun.

Do komisyi rewizyjnej: S. Sokołowska, Jan Grodek i Bolesław Kotkowski.

Na gospodarza lokalu— pan Władysław Kupisz.

Postanowiono wkrótce rozpocząć kursy Esperanta, oraz poczynic starania w celu wznowienia chóru T-wa.

Posiedzenie zamknięto o godzinie 6 wiecz.

(a) **W sprawie epidemii ospy.** Na ostatniem posiedzeniu w magistracie lekarze cyrkułowi zwrócili uwagę na szerzącą się u nas w sposób zastraszający ospę wśród dzieci. Uznano za konieczne przedsięwziąć energiczne środki, w celu tłumienia tej zaraźliwej choroby.

Magistrat łódzki, dla uswiadomienia ogółu ludności o groźnych skutkach choroby, wywiesi na ulicach oraz w domach i fabrykach plakaty, wzywające do walki z ospą przez obowiązkowe szczepienie ospy.

(a) **Zatwierdzone plany.** Wydział techniczny przy rządzie gubernialnym piotrkowskim zatwierdził plany następujące: Traugotta Hanelta na trzy piętrowy dom murowany i oficynę oraz gospodarcze zabudowania, przy ul. Pustej nr. 576; Franciszka Piotrowskiego na dwupiętrową murowaną oficynę, oraz parterową drewnianą oficynę i ubi-

kacye gospodarskie, przy ulicy Promyka nr. 9; Maryi Trębczyńskiej na murowaną jednopiętrową oficynę przy ulicy Mikołajewskiej nr. 32; Karola Wuttkego na nadbudowę drugiego piętra na stolarni murowanej piętrowej, przy ulicy Cegielnianej nr. 75/249; Edwarda Heimana na murowany hangar (szopę) dla automobilów przy ul. Piotrkowskiej nr. 125/747; Maurycego Szmulewicza na przebudowę murowanego domu dwupiętrowego na rogu ulic Zielonej i Zachodniej nr. 11/265; sukcesorów Katarzyny Sowińskiej na przebudowę murowanego domu mieszkalnego oraz budowę 3-piętrowego domu poprzecznego z takiemiż dwiema oficynami i ubikacyami gospodarczemi przy ulicy Wodnej nr. 21; spadkobierców Roberta Fiszera na krytą szklaną werandę i nadbudowę drugiego piętra na domu murowanym przy zbiegu ulic Piotrkowskiej i Zielonej nr. 47; Beniamina Kona na murowany dom 3-piętrowy i oficynę przy ul. Pustej nr. 11/576; Rudolfa Kellera na nadbudowanie trzeciego piętra na dwupiętrowej tkalni i budowę trzypiętrowej klatki schodowej oraz budowę piętrowej oficyny przy ulicy Zielonej nr. 29/786.

(h) **Wstrzymanie dowozu trzody.** Na targ warszawski transporty trzody przysyłane są znacznie większe, niż do Łodzi, wskutek czego łódzcy handlarze trzodą przez szereg lat robili zakupy w Warszawie i przesyłali trzodę koleją do Łodzi. Obecnie weterynarze warszawscy nie chcą wydawać świadectw na zakupioną trzodę do Łodzi, a tem samem niemożliwe jest przewiezienie trzody koleją.

Z tego powodu starszy Zgromadzenia rzeźników wysłał depeszę do ministra spraw wewnętrznych z prośbą o wyjaśnienie przyczyny niewydawania wyżej wymienionych świadectw.

W przepisach o przewożenie trzody kolejami i furmankami zachodzą znaczne różnice—kolej żelazna nie ma prawa przewieźć trzody bez świadectwa weterynarza. Furmankami zaś można z jednego w drugi koniec Królestwa Polskiego przewozić trzodę bez żadnych świadectw. Ale przewóz trzody furmankami pociąga za sobą zbyt wysokie koszty.

W tygodniu bieżącym z powodu braku trzody na targach łódzkich, płacono za funt żywej wagi trzody po 16 kop.

(a) **„Vegeta".** Pod tą nazwą otwarto wczoraj w lokalu przy ulicy Zielonej № 2 — pierwszą łódzką restauracyę jarską. Założycielem jej jest p. B. Joffe.

W lokalu, przekształconym na ogród zimowy, panuje czystość i porządek. Zaprowadzono w nim oświetlenie elektryczne.

Według wymagań hygieny, zalecane jest niepodawanie sobie rąk.

Potrawy są hygieniczne i pożywne.

(f) **Kartofle dla robotników.** Tow. akc. I. K. Poznańskiego sprowadziło z Rosyi 17 wagonów kartofli i sprzedaje robotnikom swych fabryk po 1 rb. 50 kop. za korzec. Dzisiaj nadeszły 3 wagony, które odrazu rozsprzedano.

(x) **Związek ogrodników.** W niedzielę ubiegłą związek zawodowy ogrodników łódzkich w lokalu własnym przy ulicy Piotrkowskiej № 145—odbył miesięczne zebranie swych członków.

Obrady o godzinie 3 po południu rozpoczęły się od przeczytania protokułu z poprzedniego zebrania miesięcznego, poczem radzono nad niedoszłym do skutku pokazem płodów ogrodniczych z przyczyny nadmiernej suszy, tudzież w kwestyi lokalu, który z przyczyn nieprzewidzianych trzeba zmienić.

(h) **Ze zgromadzenia majstrów rzeźnickich.** Z powodu nieprzybycia do godziny 6 po południu dostatecznej liczby członków, nie odbyło się ogólne zebranie, i naznaczono drugi termin na 17-go b. m. o godzinie 5 po poł.

Zebrania ogólne majstrów odbywają się raz na kwartał; przez ten czas nagromadzi się zawsze sporo kwestyj ważnych do załatwienia, bez względu jednak na to, panowie majstrowie, chociaż wielce zainteresowani wielu kwestyami, przychodzą na posiedzenia dopiero o godzinie 8—10 wieczorem. Zanim skończy się zapis uczniów, wypis czeladników, to i północ, każdy więc prawie odchodzi do domu, a sprawy cechu odkładane są do następnego posiedzenia, lub załatwiane są pobieżnie.

Urząd starszych, nie mogąc się doczekać kompletu członków na zebranie ogólne, wiele spraw załatwia podług swego poglądu, a wtedy wyradzają się do niego pretensye.

Panowie rzeźnicy winni dbać o własne sprawy i przychodzić na zebrania punktualnie, gdyż czas to pieniądz.

(x) **Z Tow. zwolenników sportu.** Dnia 8 b. m. pod przewodnictwem kapitana Koła, p. Al. Matiatki i sędziów, pp.: Wąsika, Borowińskiego i Berlikowskiego, na zakończenie sezonu Koła odbyły się wyścigi na szosie Zgierz—Stryków. Biegów było 2 (I bieg na 5 wiorst, a II—na 10 wiorst). Rezultaty w obu biegach były jednako we, a mianowicie: obie pierwsze nagrody zdobył p. Ant. Gębalski, obie drugie — p. M. Wysocki, obie III — p. K. Pfeffer.

(x) **Ze Stow. wzaj. pomocy prac. handl. m. Łodzi.** Sekcya kulturalna przy Stow. wzaj pom. pracowników handlowych m. Łodzi (Długa 45) urządza w niedzielę, 15 b. m., o godz. 12 w południe, wycieczkę zbiorową członków Stowarzyszenia do Muzeum nauki i sztuki w Łodzi, gdzie osoby kompetentne udzielą wyjaśnień. Członkowie zbierać się będą w lokalu Stowarz. (Długa 45) o godz. pół do 12 przed południem; należy oczekiwać, że udział będzie liczny.

(f) **Ze sportu.** W niedzielę, o godz. 4 po poł. na placu sportowym przy ul. Wólczańskiej, odbyła się gra i mistrzostwo Łodzi pomiędzy klubami „Union" i „Victoria."

Wygrała „Victoria," co zresztą było do przewidzenia: klub „Union" posiada słabsze siły atakujące; ponieważ jednak posiadał dobrą obronę, uniknął dużej przegranej. Rezultat ostateczny 1×0 na korzyść „Victoryi." Sędzią był p. Schlesser.

(x) **Z Tow. krzewienia oświaty.** W niedzielę 15 b. m., w sali Towarzystwa, przy ulicy Mikołajewskiej № 11, o godz. 4 po poł., pan Konstanty Wysznacki wygłosi odczyt p. t. „Tajemnice podziemia" (skorupa ziemska jako kronika globu ziemskiego; skamieliny i wykopaliska, jako dowody rzeczowe dziejów minionych; przebieg rozwoju życia na ziemi, praprzodkowie dzisiejszej fauny i flory) Odczyt będzie ilustrowany obrazami niknącymi i okazami skamielin.

(d) **Kinematografy.** Właściciele kinematografów przy ul. Piotrkowskiej № 15 i 17, na wyrok sędziego pokoju II-go rewiru podali apelacyę. Z tego powodu zamknięcie kinematografów wstrzymano.

(h) **Pożar.** Dziś, o godzinie 7 min. 15 rano, w fabryce Kwaśnera i Lindnera, dzierżawionej przez Lubińskiego, przy ul. Karola nr. 11, w oddziale szarpaczy zapaliła się bawełna. Przed wezwaniem straży robotnicy własnemi siłami chcieli ogień ugasić, co im się nie powiodło, a w dodatku robotnik, 23 letni Józef Sol, poparzył się bardzo ciężko i w stanie groźnym odwiozło go Pogotowie do szpitala Czerwonego Krzyża. Przybyłe do pożaru II i IV oddziały straży ogniowej ochotniczej ogień ugasiły w ciągu godziny. Straty wynoszą około 2,000 rb.

(d) **Rezerwistów tureckich,** mieszkających w Łodzi, zawiadomił konsul turecki w Warszawie, iż mogą pozostać tymczasowo w Łodzi.

(d) **Ekshumacya zwłok.** Wczoraj o godzinie 10 i pół rano, władze dokonały na żydowskim cmentarzu ekshumacyi zwłok b. p. Hila Haksa, zmarłego przed paru tygodniami. Część wnętrzności jego będzie odesłana do gubernialnego urzędu lekarskiego.

Śledztwo prowadzi sędzia 5-go rewiru.

(a) **Z sądu.** Sędzia pokoju 9 rewiru m. Łodzi skazał Bartłomieja Cabaja za ubliżenie słowne Bolesławowi Pużyckiemu na 14 dni bezwzględnego aresztu; Michała Freibacha za takież samo przewinienie względem Michaliny Piaseckiej właścicielki zakładu fryzyerskiego, przy ulicy św. Ludwiki nr. 53 — na 10 rubli kary lub 3 dni aresztu.

— Tenże sędzia skazał za kradzieże: 17-letniego Zygmunta Stępnia, mieszkańca m. Łodzi za kradzież w sieni domu przy ulicy Andrzeja nr. 52—kożucha należącego do Fryderyka Krugera — na 3 miesiące więzienia; 20-letniego Jana Pypkowskiego mieszkańca gminy Zaborów, powiatu łowickiego, za kradzież obuwia u sublokatora Mikołaja Kaliszera, przy ulicy Benedykta nr. 45 — na 3 miesiące więzienia; 49 letniego Alberta Bitnera mieszkańca Łodzi za kradzież ubrania na 3 miesiące więzienia.

(d) **Ku przestrodze publiczności.** W r. 1907 w sądzie pokoju 9-go rewiru M. Berkman wytoczył powództwo z wekslu przeciw braciom Popławskim o 60 rubli.

Sędzia oddalił akcyę ze względu, że podpis braci Popławskich nie był przetłumaczony na język urzędowy.

Sprawa powyższa w drodze apelacyi przeszła do zjazdu. B. przedstawił weksel. Tekst, jak również i podpis były przetłumaczone na język rosyjski. W zjeździe bracia Popławscy oznajmili, iż weksel, o którym mowa, pozbawiony jest wszelkiej wartości prawnej, gdyż wbrew przepisom art. 110 kod. handl. rok płatności oznaczony był cyfrą „19."

Wobec tego Zjazd zatwierdził wyrok pierwszej instancyi i akcyę oddalił.

Berkman podał skargę kasacyjną, którą Senat odrzucił.

(d) **Amator lornetki.** W dniu 21 września r. b. Chiler Płotek przyprowadził do cyrkułu 11-letniego Jakóba Langiera, oznajmiając, iż na rynku zauważył, że Langier nosił się z zamiarem sprzedania lornetki za 60 kop., a ponieważ on dowiedział się, że w teatrze Wielkim Arowaaldowi skradziono 4 lornetki, więc przytrzymał L. Rzeczywiście A. uznał lornetbę za swoją. Lornetka przedstawiała wartość 4 rb.; sprawę skierowano do sądu. Sędzia II-go rewiru skazał L. na oddanie pod nadzór rodziców.

(a) **Kary sądowe.** Sędzia II-go rewiru skazał właściciela domu № 2 przy ul. Południowej, Izyla Libermana za udzielenie mieszkania, nieodpowiadającego przepisom sanitarnym na 3 rb. grzywny lub 1 dzień aresztu i zobowiązał, aby w przeciągu miesiąca dać inne odpowiednie mieszkanie stróżowi; właściciela domu № 23 przy ulicy Zawadzkiej, Joska Lubińskiego, za antysanitarne utrzymywanie domu na 15 rb. lub 3 dni aresztu; właściciela mleczarni przy ulicy Cegielnianej 29, za dozwolenie gościom grać w szachy i warcaby na 3 rb. kary lub 1 dzień aresztu; Andrzeja Kaczmarka, za najechanie na ulicy Zawadzkiej na 68-letnią Dobrę Zylberberg, na 10 dni bezwzględnego aresztu.

(b) **Drobny ogień.** Wczoraj, o godz. 10 min 40 rano, przy ul Piotrkowskiej nr. 9, zapaliła się pościel na łóżku. Ogień ugasili domownicy przed przybyciem straży ogniowej

(d) **Na nowy sposób.** Zamieszkały przy ulicy Długiej nr. 121 Emil Hoffman, fabrykant wyrobów bawełnianych, zawiadomił wydział śledczy, iż zamieszkały przy ul Wschodniej 45, Pejsach Drejman, bez jego wiedzy obstalował u introligatora, Hersza Zalcberga (Piotrkowska 44) 600 sztuk wzorów gatunków cenników Hoffmana. Jako ubezpieczenie obstalunku, D. zostawił Zalcbergowi list ze stemplem i podpisem Hoffmana, który sfałszował Drejmana aresztowano.

(d) **Zamknięcie fabryki.** W fabryce braci Dering, przy ul. Musza 58, d. 2 b m wymówiono pracę 90 robotnikom, pracującym w oddziale przędzalniczym. Przędzalnię zamknięto na czas pewien, również wymówiono pracę 283 robotnikom z oddziału tkackiego. Przyczyna—brak zamówień.

(p) **Pogotowie ratunkowe** w ciągu dnia wczorajszego między innemi wzywano do następujących wypadków:

— Ogólnemu osłabieniu uległy 4 osoby.

— Na ul Piotrkowskiej róg Zawadzkiej znaleziono nieprzytomną kobietę, lat około 35, z nazwiska nieznaną, którą odwieziono do szpitala Aleksandra.

— Na ul. Aleksandrowskiej nr. 30 Zajdla Sapreter, żona robotnika, lat 30, napadnięta przez sąsiadów i w celu zemsty uderzona nożem, odniosła okaleczenie głowy.

— Na ul Zielonej nr. 40 dwie dziewczynki: 8-letnia i 2-letnia, od pieca wadliwie urządzonego zaczadziały; niebezpieczeństwo usunął lekarz Pogotowia.

— Na rogu Piotrkowskiej i Zielonej Józef Drzewowski, dorożkarz, lat 21, kopnięty przez konia, odniósł okaleczenie czoła.

— Na terytotryum Scheiblerowskiem, na ul. Emilii nr. 5 dziś rano mularz firmy Nestler i Ferrenbach, Emanuel Eichberg, lat 35, pracujący przy zakładaniu fundamentów, złamał lewe biodro. Po udzieleniu mu doraźnej pomocy na miejscu wypadku, odwieziono go do kliniki dr. Wattena na ul. Podleśna.

*

(a) **Plan zatwierdzony.** Piotrkowski rząd gubernialny zatwierdził plan Gotfryda Krenca na budowę domu przy ul. Ewangelickiej w Zgierzu.

(a) **Dwie nowe fabryki w okolicy.** Przemysłowiec August Prasse uzyskał zatwierdzenie planów przez piotrkowski rząd gubernialny na budowę tkalni mechanicznej w Rudzie Pabianickiej.

Taką samą fabrykę wznosi Izrael Tancer w Aleksandrowie przy ul. Szkolnej № 415.

(a) **Z Chojen.** Na zebraniu komitetu obywatelskiego w gminie Chojny postanowiono: 1) zaprowadzić nową numeracyę domów wszystkich

80 ulic, przyczem pierwszy dom na przedłużonej ulicy Rzgowskiej oznaczyć № 80, mając na względzie, że w przyszłości terytoryum to wcielone będzie do miasta (ostatni numer miejski 78); 2) zaprowadzić oświetlenie naftowo żarowe na wszystkich ulicach; 3) uregulować ulice w ten sposób, ażeby szerokość ich wynosiła 24 łokcie bieżące, oraz skasować istniejące na chodnikach stragany i przenieść parkany poza linię normującą granicę ulic.

Komitet obywatelski, rozpatrzywszy nadesłane oferty na przygotowanie tabliczek na domy, wybrał ofertę złożoną przez firmę Urbanowicz (Piotrkowska № 117), za cenę 50 kop. od tabliczki.

Tabliczka metalowa przygotowana będzie w ten sposób, że na tle niebieskiem widnieć będą białe litery farbą emaliową (nazwa ulicy, nazwisko właściciela domu i numer).

(d) **W Tomaszowie Rawskim** spłonęła wczoraj fabryka sukna Wołka i Goldberga, która się mieściła w budynkach A. Langego. 200 robotników zostało bez pracy. Straty wynoszą około 200,000 rb.

*

Loterya. Dziś, jako w 2 dniu ciągnienia 2-ej klasy 197 loteryi klasycznej Królestwa Polskiego padły następujące główniejsze wygrane:

2000 rb. nr. 13576.
1500 rb. nr. 22527.
1000 rb. nr. 8165
500 rb. nr. 6384, 7309.
200 rb. nr. 2271, 2552, 7457. 8087, 14829, 16279, 17208, 17411, 17622, 22323, 22518.

SZTUKA.

(x) **Teatr polski** A. Zelwerowicza (Cegielniana 63). Z kancelaryi teatralnej komunikują nam:

Głośny utwór sceniczny Maksyma Gorkij'a wejdzie jutro na repertuar naszej sceny. „Wassa Żeleznowa" jest jednym z najintensywniejszych dramatów rosyjskiego twórcy i w bogatym jego dorobku artystycznym zajmie niewątpliwie naczelne miejsce po „Mieszczanach" i „Na dnie".

Nieporównana znajomość duszy ludzkiej, odczucie i podchwycenie najmniejszych jej drgnień, dosadność charakterystyki środowiska i poszczególnych osób, zwarta i szybko tocząca się akcya dramatu, wreszcie, jak zwykle u Gorkij'a, cała galerya lapidarnych typów i charakterów ludzkich — składają się na arcyciekawe dzieło pierwszorzędnej wartości literackiej i scenicznej.

W roli „Wassy" p. Arkawinówna znajdzie szerokie pole do ukazania całej skali bogatego jej talentu. Obok niej wystąpią panie: Broniczowa, Czechowska, Tatarkiewiczówna, Trembińska i Judymówna, oraz panowie: Grodecki, Trzywdar, Schrott i Zelwerowicz.

Zapowiedziane występy Laury Dunin zainteresowały, jak lat ubiegłych, całą Łódź teatralną; ceniona artystka kreować będzie tym razem trzy nowe postacie w sztukach następujących: „Białe pawie", „Kobieta i pajac" i „Instynkt".

Kasa czynna od czwartku.

(x) **Teatr popularny** A. Mielewskiego (Konstantynowska 16). Z kancelaryi teatralnej komunikują nam:

Dziś we środę odegrana będzie sztuka w 5 aktach p. t. „Krwawe gody" K. Lindnera.

Jutro w czwartek po raz drugi arcywesoła komedya w 3 aktach M. Bałuckiego p. t. „Grube ryby".

Oprócz powyższej komedyi ukaże się po raz pierwszy utwór sceniczny znanego w Łodzi autora M. H. p. tytułem „Ciocia Baruch", oryginalnie na tle wychodźców żydowskich za granicę, napisany z talentem i siłą dramatyczną.

W sobotę po południu dla młodzieży „Krakowskie zuchy" w 4 aktach.

W próbach, które już są na ukończeniu, sensacyjna tragedya w 5 aktach hr. A. K. Tołstoja: „Śmierć Iwana Groźnego".

Dyrekcya teatru zawiadamia wszystkich, chcących nabywać wcześniej bilety na pierwsze cztery przedstawienia tej głośnej premiery, że kasa teatru od dziś sprzedaje już bilety po cenach zwykłych, mimo dużego nakładu na stylowe kostyumy, dekoracye i rekwizyty, sprowadzone z Moskwy i robione w Łodzi według wzorów artystów-malarzy Matkowskiego i Repina.

(a) **Koncert.** Drugi i ostatni koncert świetnej skrzypaczki Leny Kontorowiczówny odbędzie się w sali Vogla, przy ulicy Dzielnej № 18, w dniu jutrzejszym, 12 b. m.

Program koncertu obejmuje: „Sonatę C-moll" na skrzypce i fortepian—Griega; „KoncertG-moll" Brucha; „Serenadę melancholijną"—Czajkowskiego, „Symfonię hiszpańską"—Lalo i „Tańce węgierskie"—Brahmsa.

Początek koncertu o godz. 8½ wieczorem.

(x) **Tow. muzyczne im. Chopina.** W połowie listopada r. b. siłami Towarzystwa urządzony będzie wielki koncert symfoniczny. Zapoczątkuje on zarazem nowy okres w życiu T-wa, które dotąd nie występowało z koncertami publicznie i urządzało tylko małe wieczory muzyczne dla swoich członków. Zamierzony jest następnie szereg koncertów symfonicznych i popularnych, wieczorów muzycznych i kameralnych.

Zarząd T-wa pragnie, aby na koncercie, oprócz orkiestry i chórów, wystąpiły także i zespoły wokalne, które zawiązały się przy T-wie w styczniu r. b. Panie i panowie, należący do tych zespołów, jako też osoby, które chcą się do zespołów zapisać, proszeni są o przybycie na pierwszą próbę po feryach letnich w piątek, dnia 13 października, o godz. 7 wieczorem do lokalu T-wa przy ulicy Zielonej № 15. Kierownikami zespołów są: profesorka śpiewu p. Szubert-Biernacka i dyrektor muzyczny T-wa p. A. Brandt. Oprócz duetów, tercetów, kwartetów, sekstetów i t. p. zespoły wytworzą także i chór solistów. Następne próby zespołów stale odbywać się będą w piątki w tymże lokalu.

Teatr Popularny.

„Bobrowe futro" — komedyo-satyra w 4 aktach Gerharda Hauptmana.

Twórca wysoce poetycznych utworów scenicznych „Dzwonu zatopionego" i „Hanusi" ukazał się nam na deskach teatru popularnego jako cięty satyryk w jednej z najnowszych swoich komedyj zatytułowanej „Bobrowe futro". Jest to właściwie satyra na policyę pruską, ujęta w formę komedyową i przeprowadzona przez cztery akty dość rozwlekle, miejscami nawet nużąca.

Rozwlekłość atoli i ubóstwo akcyi wynagradza świetna charakterystyka jej środowiska, wybornie zarysowane i zabarwione typy działających postaci, wreszcie właściwy Hauptmanowi realizm, posunięty aż do drobiazgów, z jakim maluje on charaktery ludzkie, wnikając głęboko w ich psychologię.

Rzecz w „Bobrowem futrze" dzieje się w osadzie podmiejskiej nieopodal Berlina, w środowisku wyrobników, którego główną przedstawicielką jest rodzina Wolfów, uważana powszechnie za uczciwą i pracowitą. Matka Wolfowa, praczka i handlarka, to ciekawy typ niezwykle sprytnej kobiety z ludu, o charakterze przewrotnym i despotycznym, umiejącym przecież bardzo zręcznie zachować pozory uczciwosci. Wolf jest kłusownikiem, a kradzioną zwierzynę sprzedaje rybakowi Wulkowowi, kradnie przytem co się natrafi i zręcznie przy pomocy żony zaciera ślady. Za namową żony, podniecony przez nią wódką Wolf ukradł właścicielowi willi Krügerowi pół metra drzewa opałowego a za namową Wulkowa kosztowne futro bobrowe. Dwie kradzieże zniewoliły Krügera do rozpoczęcia energicznych poszukiwań i w tym celu udał się do policyi. Naczelnikiem policyi jest baron von der Wehrhalm, były oficer pruski, silnie protegowany, o bardzo słabej inteligencyi, ale za to wysokiej ambicyi i despotyczny.

Wehrhalm pragnie się odznaczyć, węszy więc na lewo i prawo spiski polityczne i nieprawomyślność obywateli. Całą swoją energię skierował ku śledzeniu niejakiego doktora Fleischera, człowieka rozumnego i bardzo szlachetnego; sprawą zaś kradzieży u Krügera zajmuje się niedbale i powierzchownie, dzięki czemu złodzieje uchodzą bezkarnie.

Ciekawa ta komedyo-satyra Hauptmanowska znalazła wyborny zespół artystyczny na scenie teatru popularnego.

Pani Dąbrowska w roli praczki Wolfowej dała kreacyę skończoną artystycznie, pełną wyrazu życia i prawdy, a pan Rydzewski, jako naczelnik policyi baron von Wehrhalm dzielnie dotrzymywał jej kroku, tworząc typ oficera pruskiego zamienionego w urzędnika, subtelnie ujęty i przeprowadzony artystycznie.

Wreszcie p. Mastalski w roli Juliana Wolfa i p. Norski w roli szpiega, szubrawca i intryganta Motesa, tworzyli kwartet tak wyborny, że już dla samej jego gry, wysoce artystycznej warto zobaczyć „Bobrowe futro".

Utalentowana artystka charakterystyczna p. Różańska w roli Motesowej, p. Kułakowski w roli Krügera, p. Topolski (doktór Fleischer) oraz panie Jasińska i Morska w rolach córek Wolfowej bardzo dobrze dostrajały się do całości świetnie wyreżyserowanej.

Stanisław Łapiński.

Wojna turecko-włoska.

Akcya wojenna

Z Rzymu donoszą do „Vossische Ztg.": Wczoraj krążyła tu pogłoska o starciu floty włoskiej z turecką na morzu Egejskiem, pomiędzy wyspami Kretą i Rodos. Włoska flota odnieść miała zupełne zwycięstwo. Potwierdzenia tej wiadomości dotychczas niema.

Z Trypolisu telegrafują do „Tribuny": Wojsko tureckie, obozujące w głębi kraju, zaatakowało onegdaj wieczorem załogę włoską. Walka zacięta trwała przez całą noc. Flota włoska, rozjaśniwszy horyzont za pomocą reflektorów, poparła skutecznie wojsko lądowe. Nad ranem turcy cofnęli się napowrót w głąb kraju.

Jak donoszą z Trypolisu, wojsko tureckie, które się cofnęło w głąb kraju cierpi dotkliwie na brak żywności. Głównem pożywieniem żołnierzy są napół dojrzałe figi. Skutkiem tego komenda włoska w Trypolisie oczekuje blizkiej kapitulacyi wojsk tureckich.

„Tribuna" dowiaduje się z Trypolisu, że kawalerya turecka przekroczyła granicę tunetańską, zmuszona do tego kroku przez brak prowiantu.

Dwa pancerniki włoskie spotkały się z 6-ciu torpedowcami tureckimi. Cztery torpedowce zatopione.

Ministeryum włoskie wydało rozporządzenie, aby odtąd nie przyjmowano w urzędach telegraficznych żadnej depeszy zagranicę, w którejby znajdowała się jakakolwiek wzmianka o operacyach wojennych.

Aspiracye włoskie.

Z Rzymu donoszą do pism berlińskich, że włoskie pisma radykalne wzywają rząd, aby, korzystając ze sposobności, załatwił równocześnie rachunki z innemi państwami. „Lagrando Italia" oraz inne pisma w tym samym duchu żądają wprost natychmiastowego zajęcia Tryestu i Trydentu, a więc zrealizowania całego programu irredentystów.

Gabryel d'Annunzio ogłasza we wczorajszym „Corriero della Sera" wiersz swój, nastrojony również na nutę irredenty.

Wczorajsze półurzędowe organy prasy włoskiej oświadczają zgodnie, że Włochy żądają kategorycznie bezwarunkowego pozyskania dla siebie Trypolisu i Cyrenajki, bez nominalnego uznania zwierzchnictwa sułtańskiego.

Wszelkie inne kombinacye kompromisowe uważają Włochy za niedopuszczalne.

Zabiegi pokojowe.

Jak się obecnie okazuje zabiegi pokojowe mocarstw są przedwczesne i sytuacya w wojnie turecko włoskiej raczej się zaostrza a nie łagodnieje.

„Zeit" donosi z Konstantynopola: Ambasador austryacki przy Wysokiej Porcie, margr. Pallavicini postawił dziś zapytanie u Wysokiej Porty, czy Turcya jest dostatecznie przygotowana na ewentualną zaczepkę ze strony państw naddunajskich, które najwidoczniej się mobilizują.

Turecki minister wojny zarządził przyspieszenie przygotowań wojennych na jaknajszerszą skalę.

Z Konstantynopola donoszą: Pogłoski o zupełnej kapitulacyi gabinetu tureckiego zdają się być bezpodstawne.

Ministeryum wojny ogłosiło w dniu wczorajszym, że przyjmuje do służby ochotników.

Komitet młodoturecki uchwalił wyrażenie

rządowi nagany za zbyt pochopne słuchanie podszeptów niemieckich, nakłaniających do kompromisu za każdą cenę. Niemiecki przemysł i handel dotkliwie już ucierpiał przez wojnę, więc podszepty te mają przedewszystkiem na względzie interesy niemieckie.

*

Wiedeń, 10 października (wł.) Gazety przypisują dużą wagę wczorajszej wizycie ministra bułgarskiego Goszowa u bar. Aehrenthala. Jak zapewniają, Aehranthal ostrzegać miał rząd bułgarski przed niepotrzebną mobilizacyą. Geszow zapewniał podobno, że Bułgarya zachowa ścisłą neutralność.

Berlin, 10 października (wł.) Zapasy żelaza w fabrykach westfalskich, stają się coraz większe, tak że istnieje obawa konieczności wstrzymania produkcyi, jeśli zamknięcie pewnych dróg eksportu, z powodu wojny potrwa jeszcze przez czas dłuższy.

Konstantynopol, 10 października (wł.) „Agencya ottomańska" stwierdza gorączkowe zbrojenia w Bułgaryi. Rząd bułgarski rozdaje ludności broń.

Trypolis, 10 października (wł.) Głowa islamu trypolitańskiego, szeik zakonu Senusich, ogłosił wojnę świętą.

Pozorna skłonność w ostatnich dniach ze strony Turcyi w kierunku ustępstw, tłomaczy się właśnie niepewnością, jakie stanowisko zajmą snuisowie w sprawie trypolitańskiej, których wpływ na sfanatyzowanych tubylców arabskich jest rozstrzygającym.

Londyn, 10 października. (Wł.). Z Bombaju w Indyach wschodnich donoszą: Zgromadzenie mahometan indyjskich w wielkim meczecie Yuma uchwaliło wysłać do premiera angielskiego, Asquith'a i ministra Grey'a depeszę z usilną prośbą o ochronę kalifa-sułtana w Konstantynopolu, przyczem wojnę, rozpoczętą przez włochów, nazwano niesprawiedliwą i bezbożną.

Podobno zgromadzenia mahometan odbyły się w Laborze i Lukno.

Konstantynopol, 10 października. (P.). Sprawa przepuszczenia okrętów ze zbożem i produktami zbożowymi rozstrzygnięta została przez Portę na podstawie konwencyi londyńskiej z r. 1909 z pewnemi ograniczeniami. Za bezwzględną kontrabandę uważane będzie zboże, mąka i inne produkty, adresowane do portów włoskich, jak również do przedstawicieli Włoch i ich dostawców w portach centralnych.

Konstantynopol, 10 października. (P.). Z Trypolisu donoszą przez Tunis, że plemiona arabskie w liczbie 5,000 ludzi zgromadziły się w pobliżu Trypolisu z zamiarem odparcia włochów.

Konstantynopol, 10 października. (P.). Obiegają pogłoski, że w pobliżu Derny dwa okręty włoskie wysadzono w powietrze.

Malta, 10 października. (P.). Włosi mianowali byłego burmistrza Trypolisu, Hassan-paszę, wicegubernatorem Trypolisu.

Rzym, 10 października. (P.). Pierwsza część korpusu ekspedycyjnego wypłynęła z Neapolu w nocy 6 b. m. i wylądowała dziś. Wojsko marynarskie powróciło na okręty i nie bierze już udziału w działaniach wojennych.

Petersburg, 10 października. (P.). Rozszerzane zagranicą, a pochodzące z Wiednia, pogłoski o mobilizacyi wojsk rosyjskich w okręgu warszawskim, pozbawione są wszelkiej podstawy.

Konstantynopol, 10 października. (P.). Miejscowy komitet obrony narodowej werbuje ochotników w wieku od 18 do 45 lat.

TELEGRAMY.

Petersburg, 10 października (P.) Rada ministrów poleciła ministrowi komunikacyi zwrócić się do senatu o wyjaśnienie sprawy używania języka polskiego na kolejach prywatnych, przylegających do Królestwa Polskiego.

Konstantynopol, 10 października (P.) Rada ministrów rozstrzygnęła sprawę przewozu zboża w przychylnym dla Rosyi sensie.

Lipawa, 10 października (P.) Na morzu już drugą noc sroży się burza.

Paryż, 10 października (P.) Rozpoczęły się obrady konferencyi dla opracowania konwencyi z Rosyą co do zabezpieczenia własności literackiej i artystycznej.

Berlin, 10 października (wł.) Półurzędowa prasa niemiecka wyraża mniemanie, że opozycya pewnej części opinii we Francyi, a z nią i prasa, przeciw ustąpieniu Niemcom części terytoryum w Kongo francuskiem, ma na celu wywarcie nacisku na Niemcy, ażeby w swych żądaniach były powściągliwsze.

Niektóre koła niemieckie są również przeciwne nabytkom niemieckim w Kongo, jako w kraju mało podatnym do kolonizacyi, z powodu niezmierzonych obszarów bagnisk, wymagających olbrzymich nakładów i wielu lat, ażeby je osuszyć.

Ostateczne słowo w kwestyi układów marokańskich i kompensat kolonialnych zachowane zostanie dla nowego parlamentu, który wyrazi co do tego swą sankcyę, skoro rezultat układów będzie wiadomym.

Paryż, 10 października (wł.) Depesze z Berlina stwierdzają, że obydwa gabinety fancuski i niemiecki, zachowują w sprawie rokowań marokańskich dyskretne milczenie, ażeby nie przeszkadzać obradom, które toczą się pomyślnie.

Wiedeń, 10 października (wł.) W odpowiedzi na interpelacyę wszechniemiecką, żądającą zamknięcia szkół czeskich w Wiedniu, oświadczył prezes ministrów baron Gautsch, że rząd obowiązany jest uznać dla czechów prawo utrzymywania własnym kosztem czeskich szkół prywatnych w stolicy państwa.

Neapol, 107 października (wł.) W dniu dzisiejszym runął pałac kardynała Prisco. Dwaj domownicy kardynała ciężko ranni, z których jeden umierający. Kardynał ocalał.

Lizbona, 10 października (P.) Kongres prawodawczy otwarty zostanie dnia 16 października.

Braganza, 10 pazdziernika (P.) W Porto wylądowało 400 marynarzy. Oddział rojalistów znajduje się w Portugalii, w odległości kilometra od granicy. Oddział piechoty wyruszył z Moimenty do Monte-Carosa. Aresztowano 11 monarchistów.

Kolonia, 10 października (P.) Korespondent „Koelnische Zeitung" telegrafuje z Badajosa, że pomiędzy Kazarasem i Moimentą stoczono walkę z monarchistami. W Lizbonie panuje niezwykło wzburzenie, tłum zachowuje się wyzywająco.

Chankou, 10 października (P.) Miedzy przedmiotami, zabranymi w mieszkaniu rewolucyonistów chińskich, znaleziono projekt napadu na miasto Uczan-fu, rezydencyę general-gubernatora.

Denwer, 10 października (P.) W południowo-wschodniej części stanu Kolorado i w północno-wschodniej części Meksyku zostały zalane obszerne przestrzenie. Według pogłosek zginęło wielu ludzi. Straty wynoszą 5 mil. dolarów.

Białogród, 11 października. (P.). Król, jeżeli sytuacya na Bałkanach pozwoli na to, odwiedzi Falieres'a 2 listopada w towarzystwie Milowanowicza.

Rzym, 11 października. (P.). Władze angielskie na Malcie ustanowiły czterodniową kwarantannę, jakoby z powodu cholery, a w rzeczywistości aby odebrać ochotę włochom zatrzymywania się u wybrzeży wyspy.

Rzym, 11 października. (P.). Druga grupa wojsk, złożona z 28,000 ludzi utworzy rezerwę, która skoncentruje się w Sycylii, przeważnie w Syrakuzach i tam będzie oczekiwała wysyłki, w zależności od wypadków na teatrze wojny.

Większość korespondentów gazet zagranicznych przebywa w Neapolu.

Rzym, 11 października. (P.). Minister spraw wewnętrznych w rozmowie z korespondentem Petersburskiej Agencyi telegraficznej zakomunikował, że wieść o dopuszczeniu korespondentów wojskowych na okręty wojskowe jest nieprawdziwa. Korespondenci na teatr wojny wyjechali na zafrachtowanych parostatkach.

Z ostatniej chwili.

Poznań, 11 października (wł.). Pisząc o zamkniętej tutaj onegdaj wystawie wschodnio-niemieckiej, „Kuryer Poznański" podkreśla wysoce poprawne zachowanie się względem wystawy społeczeństwa polskiego z Królestwa, które bojkotowało zupełnie wystawę, powodując tem srogi zawód komitetowi, który na przyjezdnych królewiaków bardzo dużo liczył, zasypując przeto Królestwo reklamami.

Paryż, 11 października. (Wł.) Doniesienia potwierdzają wiadomość o wczorajszej całonocnej walce, stoczonej przez forpocztę włoską z oddziałami tureckimi pod Trypolisem. Depesze nadchodzą bardzo pokiereszowane przez cenzurę, sądząc jednak z czasu trwania walki i z okoliczności, że żołnierze włoscy byli bardzo znużeni, walka musiała być bardzo zacięta.

Londyn, 11 października (wł.) Nadeszła tu z Badajoz prywatna wiadomość, oświadczająca, że wczoraj i przedwczoraj stoczyli monarchiści walki z republikanami.

Monarchiści utrzymali się na swoich pozycyach w górach północnej Portugalii i razili tak gęsto ogniem karabinowym oddziały republikańskie, że musiały się cofnąć.

Madryt, 11 października (wł.) Z granicy portugalskiej donoszą, że wbrew zapewnieniom urzędowym, ruch monarchistyczny nie został zgnieciony. Ludność nadgraniczna informuje monarchistów o ruchach wojsk rządowych.

Lizbona, 11 października (wł.) Rząd wysłał oddziały marynarzy do walki przeciw monarchistom, Wojska lądowe odmówiły strzelania, gdyż w szeregach monarchistów znajdują się przeważnie dawni koledzy, którzy zdezerterowali.

Konstantynopol, 11 października (wł.). Wczoraj dopiero nadeszła tutaj depesza komendanta Bengazi z dnia 3-go października, donosząca, że 2 włoskie pancerniki wjechały do portu, sądząc, że załoga cofnęła się. Z chwilą, gdy turcy je zobaczyli, rozpoczęli strzelanie i ciężko uszkodzili pancerniki granatami.

Madryt, 11 października. (Wł.). Conceiro wydał manifest, zapowiadający, że w razie zwycięstwa monarchistów, zarząd nad krajem obejmie komitet, złożony z 10 najznakomitszych mężów aż do czasu obrania króla.

W północnej Portugalii utworzyły się oddziały kobiet, które przebiegają niezmordowanie okólice i agitują na rzecz monarchii.

Berlin, 11 października. (Wł.) Dziś rozpoczęły się tutaj nadzwyczajne obrady wydziału Rady związkowej do spraw zagranicznych Rzeszy. Głównym tematem jest sprawa marokańska i stosunek Niemiec do obecnego konfliktu włosko-tureckiego.

Nowy Jork, 11 października. (Wł.) Pod Meksykiem napadli wczoraj zamaskowani rabusie na pociąg osobowy i obrabowali doszczętnie wszystkich pasażerów. Ponieważ rabusie zapomnieli wywiesić sygnałów ostrzegawczych, to pociąg pospieszny, idący za obrabowanym, wpadł na niego całym pędem. Nastąpiło straszne zderzenie; 15 pasażerów i 2 konduktorów jest zabitych; mnóstwo rannych. Rabusie zniknęli bez śladu.

GIEŁDA WARSZAWSKA. Sprawozdanie telegraficzne, 1 godzina.

	Żąd	Ofiar	Tranz		Żąd.	Ofiar.	Tranz.		Żąd	Ofiar	Tranz.
Czeki na Berlin	46.30	—.—	—.—	4½ L. Ziemskie	90.30	89.80	90.30	5% Piotrkowa	—.—	—.—	—.—
4% Renta .	93.25	92.25	92.75	4% "	—.—	—.—	—.—	Akc. Lilpopy	—.—	—.—	135½
5% Poż. z 1905	103.50	102.50	—.—	5% L. Warsz	95.25	94.25	94.75	" Putiłowsk.	—.—	—.—	140½
5% Poż. z 1906	103.25	102.25	—.—	4½ "	90.75	89.75	90.15	" Rudzki i Ska	—.—	—.—	690
Premjówka I	468	458	—.—	5% L. Łódz. 7 s	—.—	— —	—.—	" Starachowic	—.—	—.—	—.—
" II	367	357	362	4½% "	—.—	—.—	—.—	B. Hand. Warsz.	—.—	—.—	—.—
Szlacheckie . .	320½	310½	—.—					" " Łódzk.	—.—	—.—	—.—

Żyrardów . . . . — — 284
Rudzki i S-ka (nowe akcye) . . . . — — 136

Z WARSZAWY.

* Fabrykanci warszawscy wobec drożyzny.

Jak zaznaczaliśmy w niedzielnym numerze, Stow. zawodowe przemysłowców metalowych Król. Pol., pragnąc zapobiedz strajkom drożyźnianym uchwaliło przyjść z pomocą swoim robotnikom przez dokonywanie masowych zakupów artykułów pierwszej potrzeby i odprzedawanie ich robotnikom.

W wykonaniu tej uchwały we wszystkich większych fabrykach metalowych w Warszawie wywieszone zostały ogłoszenia, w których zarządy fabryk zawiadamiają, że „z powodu chwilowych wysokich cen na niektóre artykuły spożywcze, spowodowanych nieurodzajem tegorocznym, zarząd fabryki chcąc przyjść z pomocą pracownikom postanowił odstępować pracownikom fabryki po cenach niższych: korzec kartofli za 1 rb. 50 kop.; funt mąki pszennej za 5 kop. Co się tyczy chleba, to za każdy kupiony przez pracowników funt chleba zarząd fabryki zwracać mu będzie 1 kop."

Obowiązywać to ma fabrykantów w ciągu pół roku.

Szlachetne te usiłowania zasługują ze wszechmiar na uznanie i rozpowszechnienie i u nas na bruku łódzkim.

* Kary prasowe.

Redakcye „Muchy" i „Szczutka" skazane zostały administracyjnie na karę 200 rb. grzywien każda.

Redaktor „Gońca" p. Z. Makowiecki, skazany w drodze administracyjnej na 3 miesiące aresztu, został przeniesiony z aresztu policyjnego przy ratuszu do więzienia śledczego przy ulicy Dzielnej.

* Rewizya szkół dentystycznych.

„Warsz. Słowo" donosi, że dokonana ma być rewizya wszystkich tutejszych szkół dentystycznych. Znajduje się ona podobno w związku z rewizyą, dokonywaną w swoim czasie przez senatora Neudhardta.

* Żydzi w szkołach.

Ministeryum oświaty odrzuciło podania wszystkich żydów, którzy w bieżącym roku akademickim nie zostali przyjęci do zakładów naukowych.

——

Wiadomości zamiejscowe.

——

Przyjaciel dzieci. Zmarły niedawno w Dreznie kapitalista Krenkel zapisał 300,000 marek na wybudowanie tanich mieszkań dla robotników z liczną rodziną. Z fundacyi tej wystawiło miasto Drezno na przedmieściu Neuslitz trzy schludne domy po 6 mieszkań, w których za 250 marek rocznego komornego otrzymuje lokator 3 pokoiki, kuchnię, balkon, poboczne ubikacye, wspólne używanie kąpieli, pralni, maglowni i mały ogródek. Reflektantów na te mieszkania było naturalnie bardzo wielu, lecz wybrano tylko takich, którzy mają 6 lub więcej dzieci. Od 1 lipca b. r. zamieszkuje te domy 30 rodzin z 181 dziećmi.

Odpowiedzi Redakcyi.

P. Mieczysławowi Nowackiemu. Szkoły wojskowe morskie znajdują się w Kronsztadzie i Mikołajewie, w Petersburgu zaś akademia morska. Podanie adresuje się na imię dyrektora zakładu. Przy podaniu dołączyć trzeba kwalifikacye: metrykę, świadectwo pochodzenia, świadectwo lekarza, świadectwo prawomyślności, pozwolenie rodziców i t. p. Szkoła marynarki handlowej znajduje się w Odesie.

Lokatorowi z ulicy Przędzalnianej. Listów niepodpisanych imieniem i nazwiskiem, nie uwzględniamy. Redakcya musi wiedzieć, z kim ma do czynienia.

Staśkowi z Górki. Zupełna prawda, że świat jest obszerny i mie ci wszystkie twory żyjące. Ale „Rozwój" jest szczupły i nie pomieściłby wszystkiego, co mu nadsyłają.

Tabela wygranych.

(Nieurzędowa).

W 1-im dniu ciągnienia 3 klasy 197-ej loteryi klasycznej Królestwa Polskiego (w dniu 10 października) wylosowano następujące wygrane:

Rb. **10,000** № 16020.
Rb. **5,000** № 9437.
Rb **3,000** № 8918.
Rb. **1,000** № 5202
Rb. **500** № 19155.

Rb. **200** №№ 5331 6636 13809 15006 19200 19843 20099 21373 23396.

Rb. **80** №№ 150 537 789 1177 1284 3315 4525 5217 6405 8623 8906 9466 9718 99853 9868 10060 10130 10959 11082 12119 12757 13519 14433 14834 16210 17078 18749 21827.

Rb. **60** №№ 40 116 35 60 241 43 303 17 36 44 68 428 33 66 84 528 44 82 655 90 704 9 10 909 13 53 [illegible] 87 99.

1058 118 39 89 320 43 59 407 10 30 43 52 58 70 76 79 636 56 92 731 60 811 12 45 55 96 915 60 61 90.

2013 16 29 51 218 46 58 64 301 30 31 405 7 637 45 47 71 88 837.

3001 50 169 271 79 411 23 48 94 502 33 40 54 66 637 67 92 811 24 78 81 901 31 39.

4009 73 85 124 69 224 31 316 422 82 89 507 68 97 608 23 49 739 50 90 99 839 81 86 932 58 87 91.

5049 70 71 80 105 225 27 71 78 354 77 462 519 47 600 14 22 719 29 87 869 907 44 70 83.

6082 145 75 304 31 404 6 7 8 521 30 37 40 610 77 763 64 812 68 912.

7019 62 96 129 64 247 58 62 90 453 60 539 85 618 730 39 50 62 75 86 835 927.

8025 162 70 90 226 28 78 90 304 72 454 98 512 23 38 46 47 93 639 56 57 709 61 88 845 52 70 942 59 88 90.

9001 56 69 99 118 81 260 319 50 86 432 651 57 66 714 33 938 46.

10064 75 141 54 213 20 327 458 62 612 41 716 44 70 881 94 986.

11012 118 28 94 203 14 80 329 40 72 92 95 416 536 82 641 43 45 49 719 43 45 51 65 87 907.

12049 201 18 351 55 59 438 53 55 68 73 509 58 83 651 83 91 731 42 45 48 801 5 75 80 956 76.

13063 99 105 22 62 279 388 99 485 534 91 617 31 33 37 701 10 39 47.

14144 215 31 52 70 79 87 98 305 11 19 86 432 41 53 525 722 61 74 854 914 21 22 49 58 79 98.

15049 89 99 118 19 37 21071 87 310 78 427 76 611 74 81 700 7 18 42 65 74 809 97 909 32 37 89 92.

16018 46 94 112 15 4 252 355 401 97 540 72 74 625 33 48 95 755 73 831 53 928.

17126 78 216 44 73 324 37 73 86 89 412 45 48 68 561 99 651 816 35 39 52 97 929 72.

18041 125 30 268 305 15 29 45 507 19 20 74 76 642 44 49 62 712 93 820 99 904 26.

19036 42 94 104 53 83 97 219 302 419 550 69 631 56 89 748 50 55 61 77 837 62 77 89 955.

20081 108 232 66 81 89 329 473 74 90 500 5 74 609 43 785 86 801 23 75 93 938 85.

21091 134 208 32 66 312 37 40 60 448 44 69 81 566 73 636 76 751 900 40.

22001 146 202 13 30 58 96 305 43 60 94 420 541 602 90 707 42 92 802 83 947 66 81.

23035 90 145 265 70 378 446.

MAGAZYN BIELIZNY I GALANTERYI 3297

M. KOŁODZIEJSKIEGO UL. ANDRZEJA 3.

POLECA W WIELKIM WYBORZE

KOSZULE, KOŁNIERZYKI, KRAWATY, BIELIZNĘ CIEPŁĄ, TRYKOTAŻE, RĘKAWICZKI, PARASOLE, GALANTERYĘ MĘSKĄ, DAMSKĄ I DZIECINNĄ.

Mleczarnia dóbr Sanniki i Żeromin, ulica Srednia Nr. 3.

Właściciele W-nych Panów

Mazarakiego i Natansona

Po rozwiązaniu kontraktu z dzierżawcą od dnia 1 października r. b. prowadzona będzie przez Zarząd. Wydawane będą obiady i kolacye jak również sprzedaż nabiału i wszelkich produktów z tychże majątków.

Z poważaniem Zarządzający: **M. Marchlik.**

Niniejszem mam zaszczyt uprzejmie zawiadomić Sz. Publiczność, że skład mój modnych towarów z ul. Piotrkowskiej **został przeniesiony**

na ulicę Piotrkowską pod №. 42

również w dni środę d. 11-go, czwartek 12-go i piątek d. 13-go października urządzam w starym lokalu Piotrkowska 34 **wyprzedaż z powodu przeprowadzki** wysortowanych różnych modnych towarów **po bajecznie tanich cenach.**

Z poważaniem **Józef Storch**

Piotrkowska № 42.

3950

Zakład chirurgiczno-ortopedyczny

D-RA TOMASZEWSKIEGO

2989 **Andrzeja № 3. Telefonu 17-50.**

Leczenie skrzywień kręgosłupa i kończyn, chorób stawowych i t. d. Gimnastyka lecznicza. Aparaty mechanoterapeutyczne. Masaż wibracyjny i ręczny. Kąpiele elektryczno-świetlne i gorącem powietrzem. Elektryzacya.

Lecznica zębów

M. Riesnik-Epstein.

Plombowanie i wyjmowanie zębów **bez bólu.**

Specyalne laboratoryum zębów sztucznych i złotych koron.

Reparacye i przeróbki sztuczn. zębów **na poczekaniu**

Ceny bardzo przystępne. 2596

KUPIEC 3923

poznaniak, który długie lata pracował w niemieckich firmach, szuka posady w kantorze, podróżującego, lub innego stosownego zajęcia. Oferty „Kupiec".

Zakład dla spajania wszelkich metali za pomocą tlenu

Sz. Zysman, mechanik

Cegielniana 34 róg Piotrkowskiej. 3842

Zagraniczne paszporty

widy, wizy i wszelkie czynności w zakres ich wchodzące, załatwia

D. Krugman

Andrzeja 38 m. 7. 3824—3—1

Farbiarnia

z parową siłą oraz z dobrą suszarnią w śródmieściu zaraz

do wydzierżawienia

z urządzeniem lub bez. Oferty pod „J. Z." w Rozwoju. 3860

SKLEP

kolonialno-dystrybucyjny dobrze prosperujący do sprzedania, oraz 2 pokoje z kuchnią do wynajęcia. ul. Mikołajewska 35. 3792—6—1

Udzielam nauki języka

NIEMIECKIEGO

łatwą metodą. Cena 3 rb. miesięcznie od osoby. Zgłaszać się można codz. prócz niedziel od 6—10 w. Widzewska 104—31. 3808

MIESZKANIE

z powodu wyjazdu do odstąpienia na kilka miesięcy: 3 pokoje, kuchnia, wygody. Rozwadowska 4, I piętro. Dr. Trenkner. 3902

20,000 rubli

do ulokowania na 7 procent, na I numer hipoteki, na dom dochodowy w centrum miasta. Pośrednicy wyłączeni. Oferty dla „M. M." 3934

Zaginął wyżeł

młody 5 miesięczny, maści biało-bronzowej, naszyjnik czerwony z pięcioma dzwonkami. Łaskawego znalazcę proszę o odprowadzenie za wynagrodzeniem, Cegielniana 91 do właściciela E. Tom. 3930

KASZTANY

kupi 80 wagonów

H. Tschache, Nachf.

Winzig i. Schlesien. 3279

DROBNE OGŁOSZENIA.

A.A.A.A.A.A) Warszawa, Chmielna Nr. 25, Biuro Rościszewskiej. Poleca: Nauczycielki, nauczycieli wykształcenia uniwersyteckiego, gimnazyalnego, pensyjnego, wychowawczynie angielki, francuzki, szwajcarki, niemki, bony, polki, freblanki, świadectwa kilkoletnie, chlubne. 8491—6—2

A.A.A.A. Niemkę przybyłą wprost z zagranicy, poleca Biuro Ludwinskiej, Piotrkowska 92 8467—3—3

AAAA) Francuz młody guwerner, dobre rekomendacye, poszukuje kondycyi. Pensya rb. 600 rocznie. Warszawa, Biuro Rościszewskiej, Chmielna Nr 25. 8488—2wś—2

A!A!A! Meble z salonu sypialnego, stołowego, oraz różne drobiazgi, maszyna do szycia, zaraz tanio do sprzedania. Nawrot № 44. m. 3. 8413—10—5

A) Sprzedam zaraz za bezcen: meble z pięciu pokojów, dwa garnitury salonowe, trema, obrazy, lampy, kandelabry, etażerki, kredens, stół, 12 krzeseł, szafy rozbierane, otomanę, biurko, stolik do kart, łóżka, materace, bieliźniarkę, umywalnię, toaletę, szafeczki, stoliki, świeczniki. — Piotrkowska 223—2 I-sza sień na prawo. 8498—6—2

A. Meble sprzedam tanio: szafę, kredens, stół, krzesła, bieliźniarkę, 2 łóżka z materacami, otomanę Konstantynowska 7 m. 13 prawa oficyna. 8538—2—2

Biuro budowlane poszukuje wspólnika lub pracownika z kaucyą złożoną w Banku, Zawadzka 10, Niemierski. Tamże otrzymać można bezpłatnie adresy na różne sklepy do sprzedania 8572

Budka z węglem i drzewem do sprzedania, ul. Andrzeja № 60. 8564—1

Cwiartkę losu № 20257 lit. B do III klasy loteryi klasycznej *Królestwa Polskiego*, skradziono. 8559—3—1

Do dwojga dzieci i posługi potrzebna uczciwa służąca, dziewczyna od lat 16. Zgłaszać się od 12 do 3 po poł. Główna 24 m. 16. II piętro. 8283—5—4

Do wynajęcia pokój dla inteligentnej, młodej osoby. (Wejście wspólne) Oglądać można od 5-ej do 7 ej wieczorem. Nawrot Nr. 54, lewa str., III piętro. 8485—3—3

Do sprzedania dom w Zgierzu i 3 place 40 na 70 z piaskiem budowlanym, można go wybrać za kilkaset rubli. Dowiedzieć się można u Błaszczyka, Piotrkowska 145. 8501—2—2

Fabryka gilz do papierosów 12 lat istniejąca z dobrymi Klijentami, z powodu choroby właściciela do sprzedania. Wiadomość, Srednia 74 8468—3—3

Kucharka zdolna poszukuje miejsca w Łodzi lub na wyjazd, jednocześnie może się zająć całem gospodarstwem, Zgierz, ul Zakręt № 1. m. 4. 8562—3-1

Konstantynowska 61, potrzebny jest stróż katolik. 8565-2-1

Młoda, inteligentna panienka, przyjezdna z prowincyi, dobrze obznajmiona, poszukuje posady do sklepu piekarskiego. Oferty proszę składać w administracyi Rozwoju pod K K. 20. 8555 3-1

Młody człowiek z 6-cio klasowem wykształceniem poszukuje zajęcia w jakimkolwiek interesie handlowym. Wiadomość w Rozwoju pod lit „L. K" 8574-2-1

Maszynę pierścieniową, mało używaną, z powodu wyjazdu, tanio sprzedam, ul. Staro-Zarzewska 144. m. 4. 8570—2—1

Maszyny 2 Singera dębenkowe, miesiąc używano i maszyna za 16 rb. Piotrkowska 103 m. 5. 7721—20 20

Meble orzechowe do sprzedania: szafy, łóżka i stoły. Wiadomość: Bałuty, ul. Zimmera 28. 8444—4—4

Młoda panna poszukuje posady kasyerki. Oferty dla „Warszawianki" „Rozwój". 8529—1

Magiel do sprzedania. Miedziana 8 w pralni. 8506—2—2

Potrzebny stróż ze świadectwem policmajstra, ul. Rzgowska 49. 8566—2—1

Potrzebny starszy chłopiec na posyłki, R. Ritter, Piotrkowska № 85. 8557—1

Piekarnia do sprzedania z powodu choroby dobrze prosperująca, cena bardzo przystępna. Oferty proszę składać w Rozwoju pod „Z Z". 8554—3.—1

Potrzebna osoba na stałe do dzieci lat 10 i 8. Wschodnia № 69, I piętro, m. 2. 8567

Potrzebne zdolne panny do szycia. Benedykta № 20, m. 15. 8542—3—2

Potrzebny czeladnik szewcki podręczny zaraz, ul Piotrkowska Nr 145. 8502—2—2

Potrzebni są chłopcy do ślusarni. Zakątna 78. 8508—3—2

Potrzebna zdolna panna i uczennice do szycia. Gubernatorska Nr. 19, m. 5. 8533—2—2

Potrzebna zdolna sklepowa do składu wędlin z kaucyą 40 rbl. Dzielna № 20. 8550—3—2

Poszukuję bardzo zdolnej krawcowy, Pabianice. Bliższe szczegóły w cukierni Piątkowskiego. 8528—3—2

Potrzebni chłopcy do ślusarni, ulica Konstantynowska № 56. 8524—2—2

Potrzebny pomocnik magazyniera, władający polskim i piszący dobrze po rosyjsku. Oferty składać M. Łuba, Nowy Rynek 5. 8516—3—2

Potrzebna zaraz zdolna chemiczarka, ul. Nowo-Zarzewska Pralnia 13. 8544—3-2

Potrzebny chłopiec do terminu. Zakład lakierniczy, Juliusza Nr. 19. 8547—2—2

Potrzebni chłopcy i tokarze, B. Pomorski i S-ka, Piotrkowska № 22. 8577—3—1

Potrzebny ślusarz na wodociągową robotę, tokarz i chłopcy do terminu (Luizy) Ludwiki 20 8575

Pokój z oddzielnem wejściem, zaraz do wynajęcia. Nawrot № 50. 8569—1

Pokój umeblowany zaraz do wynajęcia dla jednej lub dwóch pań. Przejazd № 48 m. 8. 8461—3—3

Potrzebny subiekt fryzyerski, Andrzeja № 1. 8571—2—1

Przybłąkał się pies mały, czarny, buro podpalany. Odebrać można w „Urani". 8543—2—2

Sklep kolonialno-spożywczy do sprzedania. Ciemna 116, przy Lutomierskiej. 8522—3—2

Sklep do sprzedania rzeźnicki. Ulica Staro Zarzewska 146 8470—3—3

Sklep rzeźniczy z warsztatem i całem urządzeniem przy restauracyi, zaraz do odstąpienia, Gubernatorska 42. 8578—2—1

Swietny interes zrobi rzeźnik, ogrodnik nabywając 18-to morgową posiadłość przy stacyi kolejowej, godzinę jazdy od Łodzi, zabudowania odpowiednie, inwentarze, ogród, staw, gotówki potrzeba 10.000, Zawadzka 10, Niemierski. Tamże place pół i całomorgowe przy szosie Zgiersko-Ozorkowskiej na spłaty ratami. 8573—1

Uwaga. Czeladnik tapicerski poszukuje robót w domach prywatnych, robi tanio i dobrze, wyjeżdża na prowincye. Proszę o zawiadomienie kartą pocztowe Łódź, ulica Złota 5, tapicer. 8479 2 2

Uczeń dwuklasowej szkoły Brzezińskiej, poszukuje zajęcia w biurze fabrycznem lub sklepie ze świadectwami. Adres: Nowosikawska 21, m. 12. Ignacy Rucki Marchrzak. 8515—1

W sobotę, d. 7 b. m. wieczorem skradziono suczkę foksteryera z czarną łatką na prawym boku. Dam sowitą nagrodę za wskazanie miejsca przebywania psa. Przechowujący będzie pociągnięty do sądowej odpowiedzialności. Adres: Radwańska 43 lekarz wet. Grotowski. 8576—1

Wyżły szczenięta (3 miesięczne) rasy angielskiej, do sprzedania Srednia 141—9. 8510—3—2

Zagubione dokumenty.

Antonina Wawerka zagubiła książeczkę kasową za № 8541, T-wa Wzajemnego Kredytu Łódzkich przemysłowców. Proszę zwrócić Milsza 30—2. 8552—3—2

Józef Muller zagubił paszport, wydany z gm. Bujny, gub Piotrkowskiej. 8540—3—2

Juljan Jankowski zagubił paszport, wydany z gminy Żyrardów, pow. Błońskiego. 8553—3—1

Kruch Perla zgubiła kwit od paszportu, wydany z fabryki Wojdysławskiego 8560—3—1

Katarzyna Kubiak zagubiła kartę od paszportu, wydaną z fabryki nici w Widzewie 8483—3—3

Maryan Saturny zagubił paszport, wydany z magistratu łódzkiego. 8511—3—2

Osiecki Tomasz zgubił paszport, wydany z gminy Karniewo, pow. Makowskiego, gub Łomżyńskiej. 8561—3—1

Walenty Banach zagubił paszport, wydany z gminy Złoczew, pow. Sieradzkiego, guberni Kaliskiej 8548—3—2

Zaginęła karta od paszportu, wydana z fabr. Leonarda, na imię Romana Wacheckiego. 8419-3-3

Zydjalis Jan zgubił paszport, wydany z urzędu miasta Giedrojcy gub Wileńskiej. 8477 3-2

Zaginęła karta wydana z fabryki Geyera, na imię Władysławy Wielgopolskiej 8541—3-2

Zaginęła karta od paszportu, wydana z fabryki Findeisen i Neuman, na imię Stanisława Osmulskiego. 8556—1

Zaginęła karta od paszportu, wydana z fabryki Leonarda, na imię Jana Węglewskiego. 8568 1

Zaginęła karta od paszportu, wydana z fabryki Gustawa Wiercickiego, na imię Jana Głowackiego. 8563—1

Zaginęła karta od paszportu, wydana z fabryki Scheiblera, na imię Jana Nastorowicza 8558-1

Zaginął paszport wydany z gm Łazy, gub. Piotrkowskiej, na imię Stanisława Kosiorka. 8517-3-2

Zaginęła karta od paszportu, wydana z fabryki Seidla i Müllera na imię Anastazyi Heck. 8518—3—2

Zaginął paszport wydany z gm. Dąbrowy Rusieckiej, gub. Piotrkowskiej, na imię Franciszka Milczarka. 8493—3-2

Zaginęła karta od paszportu, na imię Ignacego Rosiaka, wydana z fabr. Geyera Ludwika. 8499 3-2

Zaginął paszport wydany z gm. Wojsławice, pow. Sieradzki, na imię Józefa Spychalskiego. 8504—3-2

Zaginął paszport wydany z magistratu m. Łodzi, na imię Juljusza Hanzera 8472—3—2

Zaginęła karta od paszportu, wydana z firmy Wende i Klause, na imię Ludwika Ryża. 8478—3—2

Zaginęła karta od paszportu wydana z fabr. Ramsza, na imię Oskara Wernera. 8471 3-2

Zaginął paszport na imię Władysława Józefa Bodka, gminy Popień, pow. Brzezińskiego. 8521—3—2

Zaginęła karta od paszportu, wydana z fabryki Hertycha na imię Adama Szulca. 8534 3-2

Zaginął paszport Mieczysława Szyszkowskiego, wydany z gm Markuszew, gub. Piotrkowskiej 8442—3—2

Zaginął paszport, na imię Walentego Ławnickiego, wydany z gminy Pyzdy, powiatu Słupieckiego, guberni Kaliskiej 8441-3-3

Zaginęła karta od paszportu, wydana z fabr. B. Freinberga, na imię Frydrycha Wyglińskiego. 8527

Zenon Gorzałczyński zagubił paszport, wydany z gminy Białaczew, pow. opoczyńskiego, gub radomskiego. 8414—3—3

Pierwsza Chrześcijańska Lecznica chorób zębów i jamy ustnej.
Porada lub wyjęcie zęba 25 kop. Wyjęcie bez bólu lub plomba po 50 ko Zęby sztuczne od rb. 1 i wyżej. Korony złote i zęby sztyfowe i wszelkie reperacyje po cenach umiarkowanych.
Gutzmana Eliksir i proszek do zębów są niezbędne dla utrzymania w czystości jamy ustnej. — **Łódź. Przejazd № 3.** 2573

SPECYALISTA
chorób skórnych, wenerycznych i niemocy płciowej
Dr. LEWKOWICZ
POWRÓCIŁ.
Przy syphilisie **zastosowanie preparatu „606".**
ZACHODNIA № 33.
od 9—1 i 6—8, dla Pań od 5—6, w Niedzielę 9—3. 2897

Dr. L. PRYBULSKI
CHOROBY SKÓRNE, WŁOSÓW, (kosmetyka), WENERYCZNE I MOCZO-PŁCIOWE I NIEMOCE PŁCIOWE.
LECZENIE SYPHILISU EHRLICH-HATA 606.
Ul. Południowa № 2.
Przyjmuję od godz. 8—1 r. i od 4—8 w. panie od 5—6 po poł. 1420—r—

Dr. ROSENBLATT
Choroby uszu, nosa i gardła.
PIOTRKOWSKA Nr. 35.
Przyjmuje od 10—11 i od 5—7; w niedziele od 10—11. 2857

Dr. S. KANTOR
specyalista chorób skórnych, włosów, wenerych lub dróg moczowych
Gabinet Roentgenowski i światłoleczniczy, **Krótka 4 tel. 19-41.**
LECZENIE SYPHILISU EHRLICH-HATA 606.
Przyjmuję od 8—2 i od 5—9 w.
Dla pań osobna poczekalnia. 425r

Dr. med. LEYBERG
b. długoletni lekarz klinik wiedeńskich.
Ch. skóry, weneryczne i moczopłciowe
Godziny przyjęć: 10—1 i 6—8.
Dla pań 5—6, poczekalnia oddzielna.
W niedziele tylko do obiadu.
Krótka 5, telef. 26-50. 2113

Dr I. Lipszyc
choroby dzieci.
1897 mieszka obecnie
Piotrkowska 108, tel. 15-01
przyjm do 10 r. i od 4—5 p. p.

Dr Blejt
Srednia. 5 Spec.: Choroby skórne, włosów, weneryczne, kosmetyka. Leczenie syphilisu salwarsanem **EHRLICH-HATA 606.**
Godziny przyjęć: od 8—1 po poł. i od 4—8 w. W niedziele i święta od godz 9—2 pp. Poczekalnia dla Pań oddzielna 535—r

Dr. L. KLACZKIN
Konstantynowska 11.
Syphilis, skórne, wener., choroby dróg moczowych.
LECZENIE SYPHILISU EHRLICH-HATA 606.
Przyjm. od 8—1 rano i od 5—8 w. dla dam od 4—5. W niedziele i święta tylko do 1 rano. 746r

Dr. Jelnicki
ul. Andrzeja 7. Tel. 170.
Choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe.
Godziny przyjęć: panowie od g. 9—11 r. i 5—8 po poł., panie 4—5 po poł.; w niedziele i święta 9—12 r. 1463r

Dr. med. J. Szwarcwasser
Piotrkowska 16.
Choroby wewnętrzne i nerwowe. Specyalnie: choroby żołądka, kiszek i przemiany materyi (cukrowa, podagra, otyłość itd.).
Niezbędne dla dyagnozy **analizy** chemiczne i bakteryologiczne wydzielin i krwi w laboratoryum własnem. Od 11—1 rano i od 5—7½ po południu. 459r

D-r. Eugenia Korer-Gerszuni
CHOROBY KOBIECE.
Przyjmuje od 3—6 p. p. W niedziele od 9—12 rano. 2567
Piotrkowska 121. Tel. 18-07.

Specyalista chorób włosów, skórnych (piegi i pryszcze na twarzy) **i wenerycznych (syphilis)**
Dr. S. SZMITKIND
SREDNIA № 2.
Leczenie elektrycznością, masażem i kosmetyczne.
Przyjmuje od 8 do 2-ej po poł. i od 4 do 9 wiecz. 469r

Dr. Feliks Skusiewicz
Andrzeja 13.
Choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe
Przyjmuje: od 9—11 r. i od 4—8 po poł. W niedziele i święta od g. 10—1. **Telef. 26-26.** 507—d

Dr. GUSTAWA
ZAND-TENENBAUMOWA
powróciła 3544
CHOROBY KOBIECE, SKÓRNE WENERYCZNE (u kobiet i dzieci)
Ul. Wschodnia № 49.
Prrzyjm. od g. 10—11 i od 7—8.

Dr. Mittelstaedt
Mikołajewska 67.
Przyjm.: od 8—9½ rano i 5—6½ po poł. w niedzielę i święta tylko rano od 7—10 r.

D-ka Felicya Goldberg
Mieszka obecnie 2893
ul. Piotrkowska 107.

INHALATORYUM
pod kierunkiem
D-ra Grabowskiego
przy chorobach organów oddechowych nosa i przemiany materyi (specyalne, przy skrofulozie u dzieci). Otwarte codziennie prócz niedziel i świąt od godziny 4-ej do 7-ej.
Spacerowa № 29. 2773r

ZĘBY **sztuczne od 75 k. Plomby od 50 k.** na kauczuku, złocie — bez wyjęcia korzeni. Plombowanie złotem, srebrem, porcelaną. **Wyjmowanie zębów bez bólu.** Przeróbka i reparacye na poczekaniu. Lek.-dent. **S. LIPOWSKI, Piotrkowska 92.** 381r

PRZECIW RZEŻĄCZCE
Najnowszy środek
„Salo-Pichilin"
wynalazek aptekarza S. Kosheleva w Petersburgu, działa szybko i radykalnie, przez lekarzy jest uważany za środek racyonalny.
Działa również skutecznie w przypadkach ostrych, jako też i chronicznych i w przeciągu krótkiego czasu usuwa najuporczywsze wydzieliny.
Sposób użycia dołączony do każdego pudełka. Prawdziwy tylko w pudełkach metalowych po rb. 1—i rb. 1 kop. 80.
Do nabycia: w aptece ... w Warszawie, Freta № 16, tel. 40-63. Wysył. za zalicz. Przesyłka podług taryfy pocztowej.
1337—d

Dokładnie **800**

sklepików notowaliśmy w dniu 5 b. m., którym regularnie dostarczamy

Brykiety i pęczki

Sprzedaż **na wagę** wyłącznie: **Przejazd 80a.**
Sprzedaż na sztuki: **Przejazd 21** i we wszystkich sklepach spożywczych i t. p.

PODPAŁKI sosnowe **W pęczkach** po **6 kop.**

Składy węgla i drzewa p. t. „DRZEWO"

Przejazd 21 i 80a. — Tel. 17-09 i 28-60. 2797

150 garn. **Mleka** dziennie

z dniem 10 b. m. posiadać będzie
Mleczarnia dóbr **„Paprotnia i Walewice"**
do ulokowania po gospodach **Przejazd 52**
telefon 27-80 poleca przytem: 3894
MASŁO w różnych gatunkach Warszawskiego Ziemiańskiego T-wa Mleczarskiego.
Sprzedaż hurtowa i detaliczna, dostawa dwa razy dziennie.

LOMBARD D. Wolchowicz i Syn, Południowa 20

zawiadamia, że 7/20 października i dni następnych odbywać się będzie **LICYTACYA** na sprzedaż zastawów we właściwym czasie nieprolongowanych, №№ które przewyższają 100 rubli są: 15266, 17457, 23872, 33812, 38872, 47179, 60310, 63674, 65126, 215, 71979, 85514, 659, 867, 88075, 88098, 90514, 15, 92442, 95531, 97691, 103204, 104356, 634, 106990, 108354, 109516, 668, 676, 110307, 764, 111428, 566, 661, 112715, 115018, 116108, 296, 117617, 118357, 496, 529, 738, 53, 879, 119451, 67, 718, 835, 120775, 121443, 123484, 712, 124585, 800, 125411, 202024, 293797. 3942

Która z Pań chce się dobrze, gustownie a niedrogo ubierać, raczy zwiedzić znaną i solidną pracownię kapeluszy damskich, sukien, bluzek, kostyumów etc.

KOŁASKIEJ

3688

która, przeniesiona z ul. Długiej № 24 **na ul. ZIELONĄ № 48,** prawa oficyna, parter, przyjmuje zamówienia z własnych i powierzonych materyałów pod dozorem specyalistek po przystępnej cenie. **Taniej, bo w prywatnem mieszkaniu.**

GRAND-HOTEL

W ŁODZI.

Na czas przebudowy i powiększenia GRAND-HOTELU **otwarty został** w połączeniu ze starym Hotelem

NOWY HOTEL

na Pasażu Meyera № 2,

mieszczący 100 wykwintnie urządzonych pokojów. Hotel pierwszorzędny. Centralny punkt miasta. Windy, centralne ogrzewanie, elektryczne oświetlenie. 3874

CYRK A. Devigné

W czwartek 12 października

Nowe debiuty. — **Nowy program.**

Sensacyjne widowisko. Pierwszy raz w Łodzi.

12 Tygrysów i 12 Lwów

znanego pogromcy pana **Saliotti**

Debiut **30 japończyków** nadwornego cyrku „Mikado" w Tokio **Prawdziwe Gejsze** wykonają taniec japoński z akompaniamentem prawdziwej japońskiej orkiestry **SAMBA** i innych nowych numerów.

Dolina śmierci. Wschód słońca.

Do programu wejdzie balet „RUSAŁKA".

Debiut **Fruwających Dam**

Udział całej trupy i Corps de baletu. 3247

Anons: W sobotę i niedzielę dwa przedstawienia.

Angielskie sukienne towary.

Od 12 października—12 listopada r. b.

w składzie fabrycznym

Akc. Tow. John Greenish & Sons, Londyn

odbywać się będzie

po cenach hurtowych

detaliczna sprzedaż

wyłącznie angielskich męskich towarów

3954 Skład otwarty od 9—1 i od 3—7.

Angielskie sukienne towary.

Dzielna 13, I piętro. **Dzielna 13, I piętro.**

Wyższa szkoła kroju i szycia

„JÓZEFINY"

Nagrodzona na wystawie pracy kobiet w Warszawie złotym medalem, w Belgii—srebrnym i dyplomami uznania.

Łódź, Piotrkowska №·23.

Kursy wyższe i niższe. Metoda kroju podług systemu francuskiego i angielskiego. Gruntowna nauka pasowania, mierzenia i upinania. Dla początkujących przygotowawczy kurs szycia. Przy szkole duża pracownia sukień, gdzie uczenice nabierają wprawy i gustu. Po złożeniu egzaminu w Cechu uczenice otrzymują patenty cechowe lub świadectwa prywatne. **Na miejscu duży wybór manekinów.**
Przyjmuje się obstalunki podług zdjętej miary. Zamiejscowym wysyła się za zaliczeniem pocztowem. 3456r

Meble salonowe.

Dwa garnitury, tremo, ekran, obrazy olejne, dwa zegary ozdobne, urządzenie sypialnego, stołowego, lampy, maszyna do szycia, otomana z lustrem, gramofon oraz różne drobiazgi sprzedam bardzo tanio byle zaraz, w całości lub pojedyńczo. Nawrot 44 mieszk. 3. I piętro front. 3848

PUDER VENUS

LABORATORYUM
ST. GORSKIEGO
WARSZAWA, Leszno № 12.

Najdelikatniej przystaje do twarzy, przyrządzony podług najnowsz. wymagań hygieny, analizowany i odznaczony na 6-iu wystawach lekarsko-hygienicznych najwyższymi medalami i polecony **dla PAŃ,** jako najlepszy puder krajowy w ozdobnem blaszanem opakowaniu

Żądać wszędzie.

2057 Cena próbnych pudełek **15,** większe **30, 50 kop. i Rb. 1.**

Do pierwszorzędnego Handlu Win i Delikatesów potrzebny zaraz samodzielny, biegły, młodszy

SUBJEKT

chrześcijanin, władający dobrze polskim, rosyjskim i niemieckim. Oferty z życiorysem, kopiami świadectw, fotografią i wymagającą pensyą przy wolnym stole i mieszkaniu przyjmuje administracya „Rozwoju", „Subjekt". 3880

Krawiec

damski i męski pierwszorzędny z Warszawy. „Tytus" Spacerowa № 31. 3890—3—1

Lekcyi fortepianu

oraz teoryi muzyki i kompozycyi udziela rutynowany nauczyciel, posiadający patent ukończenia z odznaczeniem konserwatoryum lipskiego. Ceny przystępne. Główna 51, m 5

3854—3 **H. Nehring**

Przyjmuje od 11—1 i od 5—7 w.

Krakowianin przyjezdny lat 38, żonaty, ekswojskowy, piśmienny, będąc w rozpaczliwem położeniu, prosi panów pracodawców i ziomków o jakiekolwiek zajęcie w miejscu lub na wyjazd. (Świadectwa poważnych instytucyi). Wiadomość: Wschodnia 45. u p. Walickiego. 3918

Do wynajęcia

pokoje umeblowane

pensyonat. Spacerowa 30 m. 88. 3956

Sklep

z mieszkaniem w narożnym domu do wynajęcia zaraz. Zgierska № 166. 3960

DO WYNAJĘCIA

na interes handlowy lokal 5 pokoi, kuchnia, wszelkie wygody oraz telefon i szopa na skład. Spacerowa 17 m. 4 od 3 do 7. 3958

Czcionki

stare, zużyte kupuje administracya „Rozwoju" Przejazd № 8.

Motor ropowy

(nowy) zagraniczny 16 do 20 koni sprzedam tanio. Oferty pod lit. Z. 3000" upraszam składać w Rozwoju. 3866

Ważne dla gospodyń.

Która z gospodyń chce mieć doskonale wypieczone ciasto, niech używa proszek do pieczenia Engla. Proszek do pieczenia Engla podejmuje ciasto lepiej jak drożdże i zupełnie nie szkodliwy dla organizmu. Sprzedaż w paczkach po 5 i 10 kop. Proszek Engla, Cukier wanillowy, jak również proszek puddingowy można dostać we wszystkich składach aptecznych i sklepach kolonialnych.

Wyroby firmy Engel i Co Riga

Jeneralna reprezentacya na Królestwo Polskie

M. I. Hiller,

Łódź, Piotrkowska 93.
:: Telef. № 18-49. :: 3642

Zaginął weksel

in blanco wystawiony przez Józefa Pawlaka na 80 rub. Na odwrotnej stronie zanotowano 25 rub dane à conto. Zastrzega się przed nabyciem, gdyż jest nieważny. Uprasza się o zwrot Radwańska 36—36. 3944

Redaktor odpowiedzialny **St. Łapiński.** W tłoczni „Rozwoju", Przejazd № 8. Wydawca **W. Czajewski.**